

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

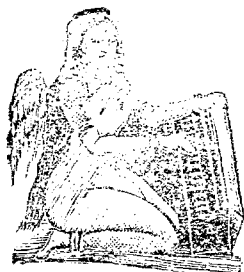
చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 23 వ తేది గురువారము

No 150

నంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర భాద్రపద శుక్ల పాడ్యమి ౧౫

సంచిక ౧౦౦

గాంధీర్వ ప్లాటు హోనియములు

హిందూస్థాని కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ ప్రతిష్ఠించినది.
1 నెం. ప్లాటు రూ 80-0-0
2 నెం. ప్లాటు రూ 20-0-0 2 నెం. గారంటీ
ప్రతి హోనియములు తప్పకరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా టెండర్ చేయవలెను. మాత్రము 17-లు మొదలు ఆ నేతయితర హోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హోనియంవాయించ నేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బల్లారికృష్ణమా చార్యుల వారి నాటకపాటలు సహాగలవు విశేషముగా ఖచ్చగుచున్న విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోకును. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజు, సింగు, రాత్రి, సన్, హంబు, బ్రయింపు వెకలు కావలసినవారు మాకు వ్రాయుడు.
మద్రాసు స్ట్రెయిట్ స్ట్రెయింట్ ఏజన్ సి,
15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మోటారు బండ్లు

ప్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వెళ్లుటకు బండి విడ నుమాను ౧౦ గంటల కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు గాక మార్గమందు వంగల భయముకూడ విస్తారముగా కలుగుచున్నది. ఈ దిగున కంపిసివారు ప్రయాణికుల సహాయమును నాలాచించి సెప్టెంబరు 15 తేదినుండి గాని బిలును బట్టి అంతకుముందుగా గాని మోటారులను కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వఱకు సదుపాటున ఏర్పాటు చేసివారు. గనుక అంతరము తేలియచేయడమైంది. మోటారుబండ్లు కాకలసినవారు ఈ దిగున కంపిసివారికి వ్రాసిన మంచిది దొరకగలవు.
The English Motor transit Company.
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.
ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిస్మిటు కంపెనీ,
ఆటోమొటైలు ఇంజనీయరు,
ఆచంట నువ్వారాయుడు ప్రాముటు, కాకినాడ.

కుప్పలు మొగలగు కొయ్యకుదులను కేయి
డి. వి. రావు అందు కంపెనీ
జనరల్ షేటర్స్ రోడ్డు,
మదరాసు ఎస్. సి.
సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

దంతచూరము

పంజాబీలకు మంచివోడుము. నువాసన గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.
డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి

కాప్పిగలచోట దూదిని మందులోతడిపి పెట్టిన నొప్పినివెంటనేమాన్పును.
సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే

జీరరసాయనము

ఆశలితేకపోవుట, అగ్ని మాంద్యము, మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.
25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజికిలైలము

చిన్న పిల్లలకు మంచిమందు. ఈ తైలము నాలుగుపూటలు రాచినతప్పుకనచేయును.
డబ్బీ 1కి వెల 0-3-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అతికాళ్ళు, అతిచేతులు, చర్మము, కారకమువలనను శీతగాలివలనను పగిలిసిరు తారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్ళుమాని జల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళ నొప్పియు నయచును. స్వల్పక్రయము.
వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేసు.

మోహనీ తైలము

మెదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. సెండుకలు నునుపుదేరును. కురులు పెరుగును.
5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము లావు బారెమొలలుపర్పడి యమిత శాధగలుగును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట అవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.
12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలుమందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. ప్రతియింట నుండదగినది.
సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.
20 మాత్రలుగలడబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి

ఈ ధన్యమును నీటిలో గట్టగా కలిపి కట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషములలో మెడలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నెలుపెక్కిదు. మంటయుండదు.
డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. నో 0-12-0.

శామరైలము

తామర, కీట, ఏనుగుగజ్జ, మరద, రవి కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.
డబ్బీ 1-కి వెల 4 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విషపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగునమస్తజ్వరములకుదివ్యవధము.
సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5,6 బొట్లను చెవిలోపొసిన శాధత్యము. నుంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును.
సీసా 1కి వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

నుఖభోగి మాత్రలు.

కొరుకు నవాయిమేహములకు ఈమాత్రలు చాగుగ పనిచేయును. నీవివి రితుచువును వడిన చోట నుఖభోగి తైలమును రాచినవలయును. ఇవి రక్తవృద్ధికి మేహకారక వాద్యములకు కూడ చాల ఉపయోగము.
20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0.

నుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. నో 1-4-0
అన్ని రితులందు ప్రయోజనములను, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచి కొరుకు మాన్పును. కొరుకు మాత్రము.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

1915, ఫేరిరోడ్డు, బీరు బొంబాయి. ఈ, 2, తంబుకెట్టి ఏది. జార్జిటవును. ముగ్గు

మద్రాసు ఏజంట్:—వేమలా పునఃప్రతిష్ఠా మూర్తి, నెం 29, చైన్బజార్ రోడ్, పూలంగడిసమీపం, మద్రాసు

వృత్తాంత లేఖలు

అదవాని వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషములు యొద్దనుండి.)

దివాన్ బహద్దూర్, గోవిందరావు చరణ్ బహదూర్ గారు.

అదవాని, సెప్టెంబరు 20:—వీరు మద్రాసు నుండి తుంగభద్ర నదునందు పుణ్యక్షేత్రములలో కొక్కటియగు శ్రీ మంత్రాలయమును దర్శించునట్లు నడితీరమందును నుండర రంగమనుచుండి అసందించి, యిచ్చటనే యిచ్చటికి పదిరోజులకుండి నిశనించి నేడు సాయంత్రము తుంగభద్ర నుండి పునః మద్రాసుకు వెళ్లుచున్నారు. (తక్కువగా ఈ గ్రామములో కట్టుచుండు ధర్మపురమునకు వీరి సహాయ మచేసింది గ్రామములలోని కొందరు పెద్దవరులును వీరిని పిలుచుకొనినట్లు సత్యమునచూసి, ముగింపుకు భగవదాయములేమి వెల్లడిపుచ్చిరి. వారు కట్టుటచుండు కొన్ని కొన్ని లోపముల నిరూపించి తమకు లోచన కొన్ని చుంచినచో ఒకరి మద్రాసుకు పోయినతర్వాత తాము ఇయ్య నేలిన ఉదారవిరాళములు బహిరంగమునకు మని చెప్పియున్నారు. గొప్పవారి విరాళము గొప్పకార్యములయొడ గొప్పగానే యుండును. ఆ మామూరి వారందరు అమితానందపరులై యున్నవారు.

అంజమౌత్ ఇస్లాం సభ.

ఈ సభయొక్క సాంవత్సరిక వర్ధంతి నిన్నటిరోజున మా గ్రామపు జమీన్దార్ మాజీదుర్గా భాగ్ సాహేబు మిర్జా మహమ్మద్ బేగు గారు ప్రసిద్ధులుగా నుండి మద్రాసు ప్రొవోన్సు కమిషనరును, దక్షిణ ఇండియా మహమ్మదీయ విద్యార్థి వృద్ధి సంఘపు కార్యదర్శి గారును ఆగి ఆదేశములు ప. హమీదు హసన్ సాహేబుగారి అగ్రాసవాధిపత్యముక్రింద జరిగినది. ఈ గ్రామములో నుండి 35 వేల జనసంఖ్యలో మూడింట నొక పాటు మహమ్మదీయులు. వీరిలో గొప్పగొప్పధర్మములు, స్నేహ పాత్రలు, మిక్కిలి వినయ విద్యాసంపన్నులు గలరు. ఇట్టి వారనేకులు ఈ సభనలంకరించి కొన్ని నూతన నిర్ణయములను ఏర్పరచి వారిరు. ఈ విషయము సభకురార్థి కొందరు పెద్ద మనుష్యులకు అసంతృప్తి కలుగజేసినది విన్నాము. నిత్యాయాం శము విని మరల నిందుకు గురించి చుచ్చుచుండుచున్నాను.—

మా శ్రీ శ్రీ ఛేత మెకా గారు.

మ-రా-రా-శ్రీ, వై. గోవిందరావుగారు, మా గ్రామపు మునిసిపల్ ఛేత మెకా గారు సెన్సు కోర్టు, మూడు మాసముల నుండి యెంతో పాటుపడి పనిచేయుచున్నారు. వీరి యోగ కకు లోడుగా కొందరు కాకాసిలరులూడ పనిచేసిన నెంతో బాగుండును.

రాజమహేంద్రవరం వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషములు యొద్ద నుండి)

ఒక ఘోర మరణము.

రాజమహేంద్ర సెప్టెంబరు 19:— ఈ నెల 16 క తేదీ రాత్రి 12 గంటలకు పుల్లెల శ్రీరామ శాస్త్రిగారును, ఆయన భార్యయగు వెంకట శుబ్బయ్యగారును పిల్లలకు పడుచుండి యుండగా నొక పెద్ద త్రాచుపా మెటులనో పరుపుబాద బడెను. వెంకట శుబ్బయ్యగారు వెంటనే మెట్టునుండి పిల్లలను రక్షించుటకై తమ ప్రాణమును గోల్పోవుటకు సిద్ధపడి కడు ధైర్య పాపాసములతో త్రాచు పామును గట్టిగా పట్టుకొని పిల్లల దగ్గరకు వెళ్తుండ జేసెను. ఆ విషయపుబంతువు ఎన్ని కట్టుక జేసినను విఫలమయెను. భర్తయంతలో లేచి పాము తలకాయ గట్టిగా పట్టుకొనెను. పట్టుకొనేలోపున శాస్త్రిగారిని మూడు చొట్ల కట్టుక జేసెను. అటు తరువాత భార్యభర్త తిరువురు కేకలు వేయగా ఇరుగుపొరుగు వారు వెళ్లి పామును చంపిరి. శాస్త్రి గారి కేయపాయము రాలెను. కాని వారి భార్య మొన్న రాత్రి ప్రాణములను విడిచెను. ఈ యూరియందున్న జనలందరు చూచుటకు వచ్చిరి. ఎన్నియో చికిత్సలు చేసించి గాని ఫలితము గనపడలేదు. ఆ మెకారకు విచారింపనివారు లేరు.

వీరేశలింగం శంకులుగారు పురమందిరసభయల సమావేశము. ఇదివరలో రావుబహద్రకు వీరేశలింగం శంకులు గారిని పురమందిర సభయలలో నుండి తొలగించి కలయ నని కొందరు సభ్యులు దరఖాస్తు చేసినది ప్రకటితమైంది. ఈ విషయమై నిన్నటి సాయంత్రమున పురమందిర సభయల సభ జరిగినది 82 హాజరైరి. శంకులుగారిపక్షమున 78 గురు వోట్లొచ్చిరి. కాన శంకులుగారే జయమొందినది తెలియజేయుటకు సంతసించుచున్నాను.

శంభాగంభాదీగారు-శరణాత్రియత్వము. ద్రావిడులను, శేరుభాషా వ్రుత్తులను నగు శంభాగంభాదీగారు ఈ కట్టుబడునందు శ్రీ విశాఖక నరరాత్రి ఉత్సవమును జయత్రయముగా జేయుచున్నారు. సభ్యులను లక్ష భోజనములు పెట్టబడుచున్నవి. పురాణము హరికథ యిత్యాది క్రమ సృష్టి గీతాదిలాసములు మొదలుగా జరుగుచున్నవి. ఎల్లరు వెళ్లి ఆనందించుచున్నారు. 24 క తేదీ వరకు ఇట్లు జరుగును.

యల్లాడగడ పురమోర్తంగారు-వీరుకోరిండు. మూడు సంవత్సరములనుండి వీరేశలింగం ప్రొవోన్సు లలో కడుసమర్థులై బనిచేయుచున్న యల్లాడగడ పురమోర్తంగారు బి. ఏ తమ యుద్యోగమును ముగిసిన యమ్. ఏ. చదువుకొనుటకు అలహాబాదునకు వెళ్లిరి. వారు వెళ్లి పోవు సమయమున విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులును వారి గౌరవాదము వీరుకోరిండు చేసిరి. వీరు విద్యాబోధన యందు కడు సమర్థులు. గత్తునపులు. ఇక్కడ నున్నంతకాలము విద్యార్థులయొక్కయు, ఉపాధ్యాయుల యొక్కయు ప్రేమాభివేషములకు పాత్రులైరి.

తునివారలు.

(స్వకీయ విశేషము)

కాలస్థితి.

ది 16 సెప్టెంబరు:—వర్షములు అనుకూలముగ లేకపోయినవట్టికి, ఏటి మొగను మంచినర్ల ముకురులుచే, ఏరుమాత్రము బాగుగవచ్చినది. వరివైరుబాగుగనే యున్నది. మెరకజేల సంపూర్ణముగ ఫలించలేదు.

కారకేవల సత్యము.

ఈనెల 14వ తేదీ శ్రీరామవారి ప్రొవోన్సులలో పయసత్రము విషయమై నొకమహాజనసభ జరుపబడెను. ఎట్లయి అసిస్టెంటు దివాంజీగారు ము. పొన్నాడ మార్కండేయ రాజుగారు అగ్రాధికారిత్వము వహించిరి. సత్రపుకమిటీ మొంబర్లను గ్రామముందలి గౌరవనీయులు వర్తకులును ఉద్యోగములును సభ నలంకరించిరి. సత్రపుకమిటీ మొంబర్లలో నెప్టెంబరు 15 క తేదీతో అంతముచుండుటలన తిరుగ ఎల్ల క్షమవిషయమై యాంధ్ర ఉద్యోగచుదిననీ కాని కార్యదర్శి ము. జేవులపల్లి లక్ష్మీపతి శాస్త్రిగారికి సభయేర్పాటు విషయమై తెలియజేయుచునను, మదరాసు నుండి వారు ఆతేదీకి రాకపోవుటయే గాక ఒకచిత్రమును నుత్తరమును వ్రాసిరి. కమిటీపనిచేయుటగారు ము. ఏలేశ్వరపు శేరయ్యశాస్త్రిగారును తామును నడరు యెత్తనుమీటింగు ఈ నెలొఖరున వేయుటకు నిశ్చయించినా మనియు తమస్వంత్రపతల మూడు కొనవలసియుగత్య ముండుటలన తామిష్టుదురాజులమనియు మొదలగు శుంగతులతోడను, తునిలోనింతవరకు ఏమహాన భావునము ఈవిషయములో ఉత్సాహము లేనట్లును తాము ఈపురవాసులు గాకపోయినను తమరే అభిమానించి చేయుచున్నట్లులను విశేషించి వ్రాసినారు. ఆశంకలనున్నటిని ద్రావిడ చదువరులకు వినుకుకలిగింప శాతలంపుగాదు. సభారంభమున నీయుత్తరము చదువబడెను. కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులును పారులును వైవిధ్యములను గురించి తగినంత చర్చించి విదగ నీక్రింది తీర్మానమును గావించిరి. కారకేవల సత్రపుకమిటీ యొక్క టరము ఈ 15-వ తేదీతో అంతముచున్నది గాన కార్యనిర్వాహకసంఘ నిబంధము వెనుకటి సెక్రటరీవద్ద నుండిపోవుటచే ఆ కార్యయంత్రు చెప్పించుటను, సెక్రటరీ కి టరము ఆఖరు అయిపోయినందున నేటిధనుకు పతము సత్ర మవిషయమై జేయగూడదని తెలియపరచుటను, సదరు సత్రపు రివార్డు వచ్చినతోడనే, యెత్తను మీటింగు యేర్పరుచుటను, ఈమిటిలో పర్మి నెంబు మొంబర్లలోనొక రుకు శులురెజిస్ట్రేగారికి అధికార మీయబడినదని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు వైతీర్మానము నందరు ఏకగ్రీవముగ సాధించిరి. సభాధ్యక్షునికి వందన సమర్పణ ములతో సభ ముగిసెను.

ఒక దారుణ మరణము.

మొన్న సోమవారమురోజున తునిపట్టణంపేసీ నాటక నరూజులవారు నుభద్రాస్థానీయమున ప్రదర్శించు చుండిరి. కేవలము ఆరంభమగుటచేతను, విశేష ఆసక్తియను లేకపోయిన ను నాటకము కొంచెము రక్తి కట్టుచునే యున్నది. ఉలూచి నేడధారిజీ ప్రవేశించి అతడే వదలినది. నుమారు 11 గంటలైనది ఇంతలో గేటువద్ద దుర్బుచ్చుంతుగా లగు నొకవేళ్ళ మాల రోదనము జేయుచు "మాకును మాచిక్కిం మెడకొనినా

రు బాబో" అని అరచెను. అంత నాటకపుకాలలో కలవము కలిగెను. ఏడువారు కొందరు, ఆచో యనువారు కొందరు, ఆ పని నాటకపుకాలలో ముగ్రము గాదు. ఇంటివద్దనే యని ధ్వని వినిపడెను. అంత మేము దాని యింటికి పోతిమి. కాని దాక్తురగారు దానిని వెంటతెట్టుకొని అనుపురికి తచ్చుచుండిరి. మేమును వారితో మరలితిమి. దానికి 20 ఏండ్లు ఉండెను. దాక్తురగారు మా జీ కన్య ముండునున్న రక్త నీక్త మైన తడిగుడ్డల నకుల తెట్టింది మంశిగుడ్డల పట్టింది గనిజేసి వారు. ఆడెబ్బ కంతముగ మానవ ఎడమ ప్రక్కను నుమారు రెండంగుళముల లోతును గలిగియుండెను. క్యాపిల్స్ పుడెల్ల రక్తము నోటినుండి పడసాగెను. రాత్రి తినిన ఆమ్లము కమవమై, నోటినుండి కొంత గాయపు కన్యమునుండి పోకొం తి, క్రింద పడెను. గలు మేజప్రేటుగా రేతెంచి నామ్యాలు మను పుచ్చుకొనసాగిరి. సాపము! మాచిక్కిం మాట లాచే లేక పోవుచుండెను. సంజ్ఞ చేతను కొంచెము మెల్లకను ఎలులలో చెప్పెను. ఒక సరకును, పల్లినవాడు, తెల్లనిబట్టలవాడు, వెండియగులవాడు, నందూరమాడవచ్చెను, పొ నెంకటరత్నము పంపినదని మాయజేసి రెండు రూపాయలు చేతిలోవెట్టి, తింకజటచు ను, దుర్బుత్తిని నీవక్కక్కమును మనములోనుంచికొని, సరసమునాడవాడి, పరుండుమని చెప్పి, ఒక ఆంధ్రుల కేచియుండి, ఫీ ఆరుర్యాదకు, అభయపాపి తన యెక్కువ డిర్విడి యని యైన తన కలిస పూదమును జూచుకొనక కా ర్పణ్యము, అవిశేషము ప్రధానముగా నెంచిని, హరిహరీ కాటూలు బాజవంటి దానితో కంతమునబాడిచి పారిపోయెను. బ్రతుకునని ఆకడదీ దానిని విశాఖకట్టుము గూడ దీసికొని పోయిరి కాని నిన్నటి దినము అది ఆకాలమృత్యువువారించడని వినుచున్నాము. పదుపుప్పల్లియే ప్రధానముగా నెంచి తీరవము జేయ నెంచు వేళ్ళమాల తెల్లరు ఇకనైన దారిబడి యెక్కువలన నైన జేసి జీవించ నంది కాంతి గలిగింతురు గాక. ఆ నీమధ్య పట్టుకడి తగిన శిక్షల పొందు గాక.

బందిపోటు.

ఈ తొలూకా యిలూకా నందూరు, అల్లిపూడి మధ్య నీమధ్య తమపులవేరగాండ్రయ కొట్టి వైరము వోదికొని టుల తెలిసినది. నూకరెంటుగారు వచ్చివారు. ఆ దొంగల దొరకరిని వినుచున్నాము. వారు తగిన శిక్ష జేందెదరని మనమొక.

ఒక పిచ్చికుక్క:—నెంబుపొన్న క్రైస్తవాలయము లో నున్న హాబ్బును గారికుక్క ఒకకన్నేబ్బును, హాబ్బునుగా పనిచానిని, పోలీసుపరిచారకునిని కలవెను. తక్షణమే దానిని తుపాకితో కాల్చి శరమును తరితురుబంకగా వారు దానిని పట్టించి ప్రభులమైన పిచ్చికిరిగినదని వ్రాసిరి. కనిట్లేబురు పరిచారకులును కొసాలాకు గురువారమునాడే వెళ్లిపోయిరి.

హరిదాసునకు బంగారుపతకము:—బందరు తొలూకా పాశ్చాత్యుర వాస్తవ్యులను కాపురులకును నారాయణ దాసుగారి కిమ్మలకు ఆయన ము. రా. శ్రీ. ధూళిపూడి అంజనేయదాసు లనియెడువారు చింతపూడి యసంబరగు మానగరమునకు విచ్చేసి రెండుమాసములయింది వీరియొక్క గాన విద్యా ప్రాధత్వమును హరికథయొక్క నేర్పరితనమును ముకురపాము కర్ణాకర్ణ నెటింగి వీరిచేర కొన్ని హరికథలు చెప్పించిరి. అది మిగుల విన పొంతుగాను భక్తిరసముగాను బహురమ్యతరముగా నుండుటచేసి చింతపూడి వాస్తవ్యులగు ము. రా. శ్రీ. మంపల్లి తాతాగారుగారికి హరికథల యందు తని విచనక మిక్రుల వాలోచించి ఆంధ్ర గీర్వాణ కవితాపురంధరుండగు శ్రీ నారాయణదాసు గారిచే రచింపబడిన చిర హరికథల నైసింటిని వారిగృహంబున జెప్పించిరి. అం. 15-9-15 తేదీ అయిన హరికథ (భీష్మచారిత్రియు) టువుకోహలలో పెద్దల అమ్మ వదన జరుప నేర్పాటుచేసిరి. సభ ముగారు మూడువందలనుండి పెద్ద పిన్నలచే నలంకరింపబడి హరికథాసంకరమున చింతపూడి వాస్తవ్యులను బ్రాహ్మణులను అయిన బ్రహ్మకీర్తి బోడెం ఘండేర కాపురు గారు హరిదాసుగారి భక్తిరసమైన హరికథల రచయితను గూర్చియై వై నుదాహరించిన ము. రా. శ్రీ. తాతాగారు గారు హరిదాసుగారికి బహుమానపూర్వకముగా నియ్యుటగాని కొన్ని బంగారు పతకమును గూర్చియు సభ్యుల కాష్టావకముగా నుపహరించిరి. ఉపవాసానంతరమున శ్రీరామరావుగారు హరిదాసుగారికి పతకమును బహుమతి నొసంగిరి. సభ్యుల కర తాళములతో సభ ముగిసెను అని పురవాసి వ్రాయుచున్నాడు.

శ్రీరాజ ప్రతినిధిగారి యువస్వాసము.

హిందూదేశము న్యాయమైన కోరికను కోరినది. ప్రాతి
 యమున కధికారులే అర్హులని మామ్రాజుగారును చెట్టు
 గారును నుడివిరి రాజప్రతినిధిగారు గూడ
 త్రిభువమునే సూచించిరి. అనభివృద్ధిమము లేనివారు కొంద
 రులకు తామే సమర్థులమని భావించుచు నుచేంద్రీనాథ బెన
 గారట్టివారలతో నొకరు. ఈ సామ్రాజ్య సంఘముతోని
 రందరు పత్రికయు రాచకార్య నైపుణ్యము గల వారుగాని
 రుల వాక్కులుకొమ్మతొత్తివ్రాజుగారు హిందూదేశముననున్న
 భుత్వోన్మోక్షులతో సమానపక్షిగలవారును హిందూదేశము
 సధికముగు శిష్యానముగలవారు నెందరోగలరు. ప్రాతినిధ్య
 సమ నుచేంద్రీనాథుగారివంటివారికన్న వీరు చాల సర్దులని
 పత్రిక వ్రాసినది.

సెకండ్ హ్యాండ్ లో పోర్ట్ లుట్ స్టేషన్ ను కావలెను.

ఇంటికి 8 మైళ్లు 12 గ్రామాల పరక కలిగివుండవలెను. నుమారు ఒక సంవత్సరము పని చేసిన రిపోర్టును ఆధారముగా పనికి తయారుగా ఉండవలెను. ఇన్స్ పెక్టర్ వెలకు యిచ్చును. మొదట 1957-58 లో తీసుకు వచ్చినవలె.

అ. డి. సు. యస్. డి.

కేర ఆఫ్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మదరాసు

సానిక వార్తలు

ఈ వార్త కార్యక్రమము.

24-వ తేదీ శుక్రవారము.

కురుసాను రాజు గారు సర్ సి కంకరపాపయ్య

గారి కొనర్పు విందు, ఉంగంబా మ సా. 5-30

25-వ తేదీ శనివారము

కొనర్పు సెవర్ మిటింగు పూ 8-0

దీక్షయుల వేళ:—నేడు శత్రు సాయం కాలమున

6-34 గంటలకు దీక్షయులు వెలిగింపబడును.

కాలమూర్తి:—నిన్నటి యధికృష్టపీతి 91.4 డిగ్రీలు, అధిమృష్ట పీతి 77.7 డిగ్రీలు.

ప్రజాజాగృహ:—నెలవారము 18-వ తేదీతో ముగిసిన వారములో గా ఉత్తరాగ్రామంలో 8 మందికి జాగృహ తగిలెను. 2 మంది చనిపోయిరి. బళ్లారిలో 49 మందికి తగిలెను, 42 మంది చనిపోయిరి. నేలములో 70 మందికి తగిలెను, 51 మంది చనిపోయిరి. మొత్తముగా 127 మందికి జాగృహ తగిలెను, 101 మంది చనిపోయిరి.

ఆరోగ్యశాఖాధికారి:—మదరాసు కార్పొరేషన్ శాఖాధికారియగు డాక్టరు డబ్ల్యు. ఆర్. మెడ్వెల్ గారు నిన్న మధ్యాహ్నము రాజీనామా చేసిరి. వ్యక్తిగత కారణాల వల్ల వీ. రాఘవేంద్రరావు గారు నిన్న నే ఆరోగ్యశాఖాధికారి వార్షికులు ముగిసిరి.

విద్యార్థుల సంఘము:—శత్రు శుక్రవారము 24 తేదీ సాయం కాలము 4-30 గంటలకు జాగృహ తగిలెను. ఆ దెబ్బ వాయు కణ్ బిల్డింగ్ 125 కంటల సొంత గల గృహములో పి. ఆర్. రాజగోపాలు అనువాడు “శత్రు విద్యార్థి కళా” గురించి ఒక వ్యాసము జరుపుచు. స్వామి సర్వోదయ గారు అధ్యక్షతన నిలిచిరి.

లె సెక్సు లేకుండ నల్లమారు వ్యాపారము జేయుట:—నివాసములకు సుంకము జరు చేయు శాఖారి ఇన్స్ పెక్టర్ బిల్డింగ్ గారు లాబుమియ అనువాడు ఇంకొకడును పీజిఎస్ పార్కులో “75 రులముల నల్లమారును దొంగతనము గ విక్రయించుచుండగా బట్టుకొనిరి. జి 1 పోలీసు డివిజను వారు తక్కిన విషయములను గురించి వాకలు జేయుచున్నారు.

అనుమానముమీద పట్టుకొనుట:—రెయిల్వే పోలీసు వారు ఎన్ఫోర్స్ లో ఒకరిని అనుమానముమీదబట్టుకొని ఆక్టింగు గాజధారి కుప్రేటు గారియొద్దను దీసుకొని వెళ్లిరి. వారిని కోర్టున గా కలియెద్ద కొన్ని బంగారములు 910 రూపాయల కొక్కలును సూదెను. వాకలు జేయుమి త్తము శ్రేణు వొక వాడు తిరు వెట్టివాని నివాసములో సుంకయున్నాడు.

మృతిని పలు కమిషనరులను నియోజియుట:—చింతాద్రిపేట నేషియల హిల్స్ పోలీసు స్టేషనులో వచ్చే అక్టోబరు 15 తేదీ శుక్రవారమునా దురదయు 6 గంటల మొదలు సాయం కాలము 6 గంటల వరకును చెన్న పట్టణము 16-వ డివిజను మ్యునిసిపలు కమిషనరు నియోజనము జరుగును. అట్లు కమిషనరులుగ నుండగలవారు ఈనెల 28-వ తేదీలోగా చట్టుపరికారము అక్రీవాసి అందులో యిద్దరు నియోజకుల చేత సంతకములు చేయించి పంపవలెను.

న్యాయస్థాన వార్తలు

రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టు.

ఎఫుంబూరు.

(భాగ్యలక్ష్మి బహదూరు బహదూరు పాపముల గారు)

ఎఫి. గాజుల తే. పిచ్చయ్యలకు పాతబేసి తాను మద గాను ఎక్స్ ట్రీకువలై కార్పొరేషనులో పొందిక జేయువా దను (ఫిట్టరు) అరెస్టు చేయబట్టులో వెంకటాచలం నెట్టి యింటిలోనికి కల్లి బెంగళూ 6 పట్టుకుద్దకు యింక యితరవస్తువులను దొంగిలించుకొని పోయెను. “జి. డివిజను సబుఇన్స్ పెక్టరు సంతానం అయ్యంగారు ఈ కేసుకు ఎఫుంబూరు మేజిస్ట్రేటు గారియొద్దకు దీసుకొని వెళ్లిరి.

తా నట్లు జేసుకోదనియు, తాను గొలుతుందన్న ప్రశ్నయుండగా ఈ కుద్దకు వస్తువులకు తనయొద్ద బడవేసి తన్ను బట్టుకొని వచ్చిరియు ముద్దాచుచెప్పెను. తన గదిలోని అలమరలో నుండి యాభయ్యలను ముద్దాచు దొంగిలించుచుండగా నేను జూచితిని అని ఫిర్యాదు కల్పించెను. మేజిస్ట్రేటు గారు వానికి 2 సంవత్సరముల కఠినకర్మ విధించి భూమి నుండి వచ్చిన తరువాత 2 సంవత్సరముల వరకు వాని నివాస స్థలమును పోలీసు వారికి వెలియ బడుచుండ రలెంచి ఆజ్ఞాపించిరి.

(శాస్త్ర గమూర్తి ఎయిలింగు గారును న్యాయమూర్తి శేషగిరి అయ్యగారును)

కూర్పుమడి మునిసిపాలిటీ:—ఒక కంపెనీ గారు చేరు మెరుగరినాద అతడు ద్రావిడమున పిల్లల బడులుగా వెంకటాచలం పిల్లల ఆశ్రమములకు ప్రతినిధియగుచు గానుండు టకు ఒప్పకొనలేదని అతిమిద (1000) రూపాయలను మాన న్నట్లం దావా చెప్పిరి. క్రిందకోర్టువారు చేరుమేను మంచి అభిప్రాయముతో అట్లు జేసిన దావాను కొట్టివేసిరి.

కార్యవహతుల ప్రాకార్యము 2-వ అప్పీలు పెట్టుకొని రి. వాకలలోపున జి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారును, గోవిందా చార్యయ్యగారు, కల్లాభి గారు ముగిసిన చేరుమేను గారు ఆకంపెనీకి ప్రతినిధిగా వెంకటాచలం పిల్లల పేరు దాఖలుజేయు నని చెప్పింపుట కంపెనీలో భాగము లెసరిని నివాసజేయు లేదనియు, సుదేవము కచ్చిరప్పకు అట్లు నివాసజేయుట చేరుమేనుకు ముఖ్యకార్యకర్తయియు, అతనిని కంపెనీ ప్రతినిధిగా ఒప్పకొనుట కు చేరుమేనుకు అధికారముండగా దానిని కొట్టివేయుట అన్యాయమయియు వాదించిరి. వ్యవహార మిట్లుండగా జేరేషన్ ఆక్సరలేదని గూడ వాదించిరి.

ప్రతివాడుల తరపున జి. యల్. శోభారెడ్డి గారును కె. కె. వి. క్రిష్ణస్వామయ్యగారు, సి. క్రిష్ణమూచార్యులు గారు ను ముగిసిరి. ఆ తర్వాత ఒక సారి నియమముల బాటెలా జేసిన తరువాత గాని ముగిసిన చేరుమేనుకు అధికారము లేదనియు, ఒకటి చేరుమేను కొట్టివేసి ఇంకొని కంపెనీ ప్రతినిధిగా దాఖలుజేయుట అతని అధికారమును మించిపోయె ననియును. అట్లు మార్పును కోరక అప్పీలి కమిషనరులకు నియమము జేయుకోజుననే జేరేషన్ లు నివాస జేయుట ఆర కాళము లేకపోయెననియును వాదించిరి.

ఒక కంపెనీ తరపున ఒకరికి బదులుగా ఇంకొకరి ప్రతినిధి నియమముగా బాటెలా దాఖలుజేయుట మార్పు కాదనియును అదినియముజేయు సమయములో గూడ మార్పు దాఖలు జేసుకోవచ్చుననియును నివాసజేయుటండి: చేరుమేను కొట్టివేయుట, పరమేయిలేక గోయ నప్పటికిన్ని సుకమునుకు చోటిచ్చుచున్నదనియును న్యాయమూర్తులు తీర్మానించి మాన్యుమెంట్ రెం రూపాయలకు కోర్టునెల వులకును ముత్యము చేరుమేనుద డిక్రీయిచ్చిరి.

రాజధాని నాణ్యత విషయపరిశోధక కాల:—ఈ పేరున జరుగు శాస్త్రపరిశోధక కాలయొక్కటి బెంగళూరులో నిన్ను డి. దీప్తానందమన్ బాబయ్యలో సురక్షిత వాణిజ్యము గల్గు తాతానాథులవారి గారితో ములాభారము దీరిపోతినా ఇటీవల కొంతసేపు ఆ శత్రుచేయుటండి: పండుగ 1913 నుండి దొంగతనము గాన తద్యక్షిణమున తీసుకు వాకలు కోక వివాదములును నెట్టిగిరి. ఈ సంఘమువారి వాకలు యొక్క సారాంశము ఇంతిరకును ప్రముఖముగా లేదు. దాని ప్రయోజనము కోరుచు గా. శత్రువుల గాన సామ్రాజ్యవాద ననుభూతి వొక ప్రశ్న కనీరి. “మొన్న మొన్ననొక శాస్త్రీక శాఖాధికారి (ప్రొఫెసరు) నియమించిరి కాని దానినిలన అంతగా నుపయోగమును పని మాకు నష్టములేదు అచ్చట చదువుకొనుచున్నవారు గురికంపెనుమొక్క సాకర్వము లాగునూడ సుకమునుకు జేతురని నమ్ముచున్నాము” అని న్యాయమూర్తి పత్రిక ప్రాయమున్నది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మేజిస్ట్రేటులు.

మే. కో! బిడ్డా!! మే. కో!!!

- మార్పుచేయుకొన్న నెన్నో ముఖ్యములను బడిన భూములు వేయి రెట్టికంటె గాననే వెలుగుచున్నవిగా.. 1||
- నిన్ను దానినీవునమ్మకమున్నయట్టి పురాణగాథలు కల్ల గానదేమాడుమీదెన తెల్లవారలను.. 2||
- పావురములె వారిబంటులు పది పదిపదిని కనుగొను అంతె గానది అరిబంటులు అంతెనెను.. 3||
- ఎన్నెచో నీ పూర్వవర శ్రీరాముడెక్కా విమానమియెను కన్న తెలుచుచునుపడదుట గగనముందును.. 4||
- వెద్దవెద్ద ఫిరంగులెన్నో పరిపరచి విమానులలో పట్టణములమై వైకుంఠ ముల్లులకదాగి.. 5||
- మేమునుల నరికట్టిన్న ముమిగుల గురియక జేరువారట కట్టివాడా! యేమియో గతి గట్టువెట్టెదవు.. 6||
- మానవులలోయట్టినివొక మా:పురివలె బ్రతుకవలెగా కేలయ్యారెమరుట తెలివై మాలవాగలిగె.. 7||
- నీ తెలివితక్కువనుచుచియె నిన్ను కేరగనికయున్నా రన్నకో! పోతాశ్రీవా! కకదాల పురులెల్లా.. 8||
- చుట్టుపక్కలకుండు దేశము మార్పులెంబములకె వెంకటాచలమునొక నిద్ర గోయెను మూఘటిలకయ్యో! స:లవిద్యల: బూర్గులగుచును చదివెదగగగ నెల్ల వా:లు బలిమినెనను నిన్నుండికి పంపువారే.. 9||
- ఎట్లులెనను విద్యలెంక నెంబిచ్చువు, కొంతయన్నము జేసెనది నెక్కయె వాతకు జేరెన్నయెను.. 10||
- వినుచురా: భావనచుద్రిక: ముము విభావనర్యం బన్నకో! నమోగ, కృష్ణా, దేశమాతలను.. 11||
- ఎన్నియుండిన నేమిలాభము నున్న గదరా విద్య రికడ చెంటిగుండర శంఖునాదె చెన్నుగల్గెదా.. 12||
- ఆంధ్రభాషకు వృద్ధిపరచిన ఆంధ్రదేశము బాగుపడునని అందుకేయొక ఆంధ్రరాష్ట్రము అనుగలవలెనని.. 13||
- మొరటనిది గు:టూరుపురుషుల మొరయెత్తెను పిదపకొందరు వాడులాడి మాడదని యొక భేరభావము.. 14||
- రాష్ట్రమే భాగ్యమునుమూలము రాష్ట్రమే భాష రప్రధానము రాష్ట్రమే నీయున్నటికి యొక రాతిమట్టగురా.. 15||
- జాతిగొక్కొక రాష్ట్రముండిన జాతివిద్యులగృద్ధిపొందుకు. విద్యులుగుటె విభవకురున సేరెరువలెరా.. 16||
- అమెరికా: మూలొపునందలి అమెరికను భ్యాతికిమూలము జాతి కొక్కొక రాష్ట్రమునుకు చేతనే నున్ను.. 17||
- మూలనాటియు తెలియకొరి మూలబోయెను రాష్ట్రమనెను మాకు నొక సభ: కాకివాడ కు కోస రాష్ట్రమును.. 18||
- బాగుపడుటకు నీ మొ:బుర బ్రహ్మాగీదెనగిటు యొండిన ఆంధ్రరాష్ట్రము వాఘ్ని లీమే డుగురురు బిడ్డా.. 19||
- కురుముగుల లక్షణములకు నే మామమ:టిగి నీ ముఖముని సాగింపరములు జార్జి ప్రిథువకు పంపియుంటిరా.. 20||
- అ:బంటులు నెల్ల నెల్లియు ననుగొ రాజు వెలుగలన్నా దాంధ్రుడా! నీ రాజభక్తికి వాత డలెరగుగా.. 21||
- రాష్ట్రమును నింపెద విద్యయు రాజుగురును భకులతేవర తిలకన్నకు వాత డెంతో దయను ప్రాయసరా.. 22||
- గోడిగోడొడ్డెల్ల బిడ్డల భాగ్యముల సునోషు. దగ నీయభాగ్యము గాంచి నెరిక నెలల మెయెదక.. 23||
- నిద్రమేల్కొను మా:ప్రప్రప్రదనిద్ర మేల్కొను మా:ప్రప్రదనిద్ర మేల్కొను నిలువు నీ కింక నిజము జరుగుచు.. 24||
- వీటుకూరు. ఒక ఆంధ్రుడు 25||

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటిసు

194 వ సంవత్సరము మదరాసు మ్యూనిసిపలము III వ ఆక్టు 240 వ సెక్షను ప్రకారము ఈనెల డివి 22 వ తేదీ బుధవారమునుండి జానీజానీ భాను రోడ్డువరకును తిరుచిక్కేడి ప్రాంతాధికారును నడుమనున్న ఇంనును మామూరోడ్డున నీటిపారుద నుగూర్చిన పనులు జరుపబడుచుగాన నాతేదీ మొదలు మగల తెలుపబడువరకు నారోడ్డున బుడ్లు నడవగూడవు.

మ్యూనిసిపల ఆఫీసు జె. సి. మొరొని, స్పెషలు కలెక్టర్ డి. పాల్మెంటు } ప్రసిడెంట్, మదరాసు. } మదరాసు కార్పొరేషన్.

13-15.

విషయసూచిక.

అంధత్వము	2
సామాన్యము	3
సామాన్యము	4
సామాన్యము	5
సామాన్యము	6
సామాన్యము	7-8
సామాన్యము	9-10
సామాన్యము	11-12-13
సామాన్యము	14
సామాన్యము	15

ఆంధ్రపత్రిక

1915-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 23-వ తేది
గురువారము

అంధత్వము.

నిన్నటి నామ అభ్యుదయసూచన యనుశీలక క్రింద మేము వ్రాసిన విషయమును గురించి మన ఇండియా శాసనసభ్యులందఱు జరిగిన చర్చను పూర్వముగా విమర్శించవలసిన యవసరమున్నది. నిన్నటి యువనాస్యమును కలిగించితిమని వట్టి ఆయుక తీర్మానము మాత్రమే గమనించదగినది కాదనియు నిండు నెలల దానినడచు నిమిషి యున్నదనియు స్పష్టముకాకపోదు. కాని మహమ్మదు షాహీగారు ఉపపాదించుటలో నేటిలోకంత్రమున మార్పుపడమరలను విభేదము నశించుచుండుటయు హైందవభూమియొక్కయు నధినివేళములయొక్కయు లాభాలాభములను సామాన్యమునకు బయటచుండు నితరరాష్ట్రముల లాభాలాభములతో భోల్ని చూచుకొనునప్పుడు ఒకత్వము పెరుగుచుండుటయు సామాన్యమున కంటిటికిని పొడిసూపుచుండు నైదికావసరములు ఆలంభ్యము లగుచుండుటయు అధినివేళములును హైందవభూమియు కరస్తిరము తీర్పుకొనవలసిన సమస్యలు హెచ్చగుచుండుటయు మున్నగు విషయములను వివరించి సామాన్యమంతయు నొక్క శరీరమువలెను హైందవభూమి ఇతరభాగములతో సమానముగా నొక ముఖ్యాంగముగా నుండుటయు సూచించిరి. ఇందువలయు దాదాభాయి, సర్ ఫజుల్లాభాయి వంటివారులు ఇంకను స్వతంత్రతరీతిని తమ వాద్యములను రచించిరి. సామాన్య సమావేశము నందు హైందవభూమి యితర సామాన్యభాగములన్నిటివలెనే స్వతంత్రత్వక్రిగా పాలుపుచ్చుకొని తీర్మానముల నొనర్చుటలో భాగస్వామ్యమును పొందుకొనవలసినదే కాని ఆసమావేశము నెదుటికి పోయి తనకక్షము వాదించుకొను పేదస్థితియందుండరాదని మొదటివారు దృఢముగా తెలియజేసిరి. కరీంభాయిగారి ననుసరించి భోయరు మున్ముఖుల తల్లిదేతమునకు సహకారులైనందున సామాన్య సమావేశమునకు నెంతో ప్రాముఖ్యము కలిగెను. హైందవసేవలనుద్ధరంగములోనికి ప్రవేశించుటలో సమానముగా రానియందుకు హైందవభూమికి నప్పుడే సొండు దొరకలేదు. కాని మహారాజానీతి లండనుకు నొక్కసూత్రమును మాత్రమే గీకరించియేమున్నారు. ఎప్పుడు నామకావీరి ధరించుచున్నారో వారికి స్వాతంత్ర్యములుండయే తీరవలయును. ఈమహాసంగ్రామము మూలమున హైందవభూమి జవాబుదారి ఇచ్చింది తనపుత్రత్వముల రక్తమును భారపోసి

సామాన్యరక్షణకార్యమున కన్నియధినివేళములు సమానముగా పోడగుకాలము సమకూరినది. హైందవభూమికి నప్పుడు స్వాతంత్ర్యము లియ్యకున్న మరయొక యుచితకాల మేమి గలదు? హైందవభూమి సామంతభూమి యందురేమో. సామంతభూమి యనుమాట యిప్పటి రాజకీయ పరిస్థితులనుబట్టి యీదేశమునకు చెల్లుచున్నదేమోకాని ఉత్తమాధికారుల వాక్కులను బట్టియు బ్రిటిషువారి రెప్పుడును జర్మనులవలె వట్టికాగితపు ముక్కలేయని నిరసింపరాని పత్రములను బట్టియు హైందవభూమికి ఆంగ్ల సామాన్యములోని యన్ని యితర భాగములలోను సర్వసమానత్వ మెన్నచో ప్రసాదించబడి యున్నది అందుచేత సామాన్య ప్రాతినిధ్యమునను హైందవ భూమికి నితరభూములతో సమానార్హత గలదని కరీంభాయిగారు స్పష్టపరచిరి. కాని సురేంద్రనాథుడు వట్టి అధికారప్రతినిధిమాత్రమే కాక ప్రజాప్రతినిధియే ఆ సామాన్యసమావేశమున నుండ నర్హుడని యుపపాదించిన బాగుండియుండు నని చెప్పుచు నేటిదేశమున సాధికారి వర్గమున చే నవాసు ఇప్పుడు తా నేదో ప్రజలయజమాని యనుకొను చున్నను సచిరకాలములోనే ప్రజాప్రతినిధికినైనను తత్కల్పన కై నను తా వొసంగవలసినవాడే యై యుండుటనుజేసి పాశీగారి తీర్మాన మంగీకరించిన చాలు నని యుపన్యసించెను. కాని సిల్లాడుగారు ఇప్పుడే యీవిషయము చర్చించబడరాదనియు హైందవ భూమి యుద్ధానంతరము సంపూర్ణ స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమున కెదురు చూచుచున్న దనియు నప్పు డివిషయము విమర్శింపవచ్చుననియు వాదించిరి. దీనికి మదనమోహనమాశివియాగ్రా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము సరిపోవుచున్నదని మాయభిప్రాయము స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్యములకు ప్రత్యామ్నాయముగా నీ క్రొత్తవాక్కు నెవ్వరును కోరుచుండలేదు. రానుండు మహాఫలమున కిది చివురు మాత్ర మనియే యుండదును దీని సంగీకరించుచున్నారు. యుద్ధాంతమున సంధివిషయము లాలోచనకు వచ్చినప్పుడు అధినివేళముల సలహాలను కొందమని భోనరులాగారు ప్రకటించినారు గదా! అప్పుడు హైందవభూమి సలహా యిచ్చుమార్గమేమి? అంగీకరించవలసిన నిర్బంధ మెక్కడ? సాధ్యమగునెడల నప్పటికి ఆసమస్యను తీర్పుటకును హైందవభూమికిని అధినివేళములకును సమానముగా హక్కులుకలవని, స్వల్పమేయైనను, కార్యరూపమున నిప్పుడే చూపి హైందవభూమియెడల తమకు గల యాదార్యమును చూపుటకును హాల్డింజి ప్రభువుగా రీతీర్మానమును సంగీకరించినారనియు నాంగ్లరాజ్యాంగ నిర్వాహకులు దీనివారించి చెదమని తెలియజేసినారనియు నమ్ముచున్నాము. ఇది యిట్లుండ మన రాజప్రతినిధిగారి యుపన్యాసమున మన యసాధికారసభ్యుల వాక్యములకుపసృతి వినవచ్చుచుండుట యన్నిటికంటె నెక్కుడుగా మనము గమనింప వలసియున్నదని మాయభిప్రాయము. వారు సామాన్యసమావేశము యొక్క జనన ప్రవృద్ధులను గురించి విల్లిన భాగమంతయును మాచదువరులు మరియొకచోట చదువుకొనగలరు. సామాన్యసమావేశమంతయు అధినివేళముల యద్యోగవర్గ ప్రతినిధులదే యగుటచేతను ఆయధినివేళముల ముఖ్యమంత్రులతో గూడ ప్రతినిధులుగా నచ్చు నితర మంత్రులు ముఖ్యమంత్రియొక్క పద్ధతులను నభిప్రాయములను ననుసరించియే యుండుటచేతను సాధికార సభ్యుల కాసమావేశమున నుండుట కవకాశములేదని చెప్పుటవలన హాల్డింజి ప్రభువుగారి హృదయమునుండి నధినివేళములు ఆనధి

కారులకు తావిచ్చు సందర్భములు సమకూరునప్పుడు హైందవభూమికి నట్టి స్వాతంత్ర్యము సమకూరగలదను భావము తొంగివెల్లగిరూచు చుండుట విధిగనుచున్నది. యుద్ధానంతర పరిస్థితివేళములు సామాన్యమునకు నొక ప్రత్యేక రాజ్యాంగ పథయే కోరుచున్నవి. అది చూపుదాల్చినేని ఆలోచనగ నీ ప్రస్తుతవిమర్శయందుండు హక్కు మనకు కలిగియుండునేని మనకును నుచితముగు ప్రాతినిధ్యము తప్పదనుట సిద్ధము. మరయొకవిధముగను హాల్డింజి ప్రభువుగారు మనకారవమును పెంచి నారు. ఆంగ్ల సామాన్యములో స్వపరిపాలనా యంత్రములగు రాష్ట్రములును సామంతసేవలును కలవుగదా. వానిలో హైందవభూమి స్వపరిపాలనములేని దయ్యను మహాముఖ్యులుగురాష్ట్ర మని ప్రత్యేకించి రాష్ట్రభాగముక్రింద నుడిచి అధినివేళములవారు హైందవభూమి సామంత భూమియే యనుమాట నెత్తుకుండునట్లు స్పష్టముగా నిర్వచించినారు. హైందవ భూమియొక్క ప్రాముఖ్యమును మర్చించుటలో హాల్డింజి ప్రభువుగారి వలె మన ప్రతినిధులై వరును నొచ్చించి యుండలేదు.

“హైందవ భూమియొక్క విస్తీర్ణము, జీవాసాఖ్య, భాగ్యము, సంరక్షణక్రి, తేజోవర్తి యనియెల్లయు నాభూమికి లగిన ప్రాతినిధ్యమును కోరకాణములయు యున్నది. హైందవభూమి కక్కుల సుబంధముగల సామాన్య సమస్యలను విమర్శించు నే సమావేశమైనను నాభూమి నాలోచించక త్రోసిపుచ్చుట తగదు. సామాన్య సంరక్షణకార్యముల నాలోచించునప్పుడు హైందవ భూమిని చేర్చుకొనకపోయినయెడల సామాన్యములో ఇంకొండు స్కాట్లండులకు రెండవదియై యుత్తమమై యలరారు నైతిక బలముయొక్క విజయముగాని క్రద్ధముగాని లెక్కబెట్టకపోయినచో కలిగినఫలము కలుగును. ఆదేశముగా న్యాపారమే మనము హైందవభూమిని లక్ష్యమునీయు. సామాన్యవాస్తవ పద్ధతులను నిర్ణయించుకొనెట ఆంగ్లభూమియొక్క ముఖ్య తమ విశ్రయంగణముల తలచెట్లక ప్రకర్షించుటయై పోవును. హైందవ భూమికి సామాన్యసమావేశము ప్రాతినిధ్యము కలిగించుటయనునది హైందవభూమికిని హైందవ వాల్చిపాఠమునకు న్యా యముగా చూపవలసిన గౌరవమునకంటె నెంతో హెచ్చగువరమని కాని మహావివేకముగ మార్పు కాని యుటకు నీలుదు. స్వపరిపాలితాధినివేళములవారికి నీవిషయమును సరియైన రీతిని తెలియపరచినప్పుడు ఇంకను నెన్నియో హైందవ సమస్యలు త్వరలోనే యుదారతర దృష్టిపథమునండి చూడబడవలసి యుండునట్లే దీనికూడ నామరూపుగానే చూచుచుండు ఆస్తి, వ్యక్తి మహాముఖ్యమైనట్లు హైందవులు తామును ఒక్క పతాకముక్రింద ప్రపంచపు ట్నిభాగములను తెలసియుండు సామాన్య వ్యక్తిస్ఫురణగల భాగస్వామ్యమును సంతోషమున సంకల్పి నందుదురనియు నెదురు చూచుచున్నాము.”

అను వాక్యములలో నామహోదారుడు హాల్డింజి ప్రభువు తన యుపన్యాసమును ముగించెను. ఈవాక్యములలో హైందవుని యుత్తమాదర్శమిమిడియుండలేదా? ఆంగ్లసామాన్యమున స్వాతంత్ర్యసమానత్వవిరాజితం బగు జీవనము తనకు నచిరకాలముననే రాగలదను భావము ప్రతిబింబితం బగు చున్నదికాదా? హాల్డింజిప్రభువర్యుడును గూడ తన ప్రతినిధియై తన విముక్తికిగాను ఆంగ్లభూమిని అధినివేళప్రజను ప్రభోధించు చున్నాడనుభ్రమము కానరాదా? స్వయంసహాయము లేకున్న నెన్నివరములు ప్రైబిసినను పరిణామ పరిపూర్తి కాజాలదని విశ్వసించి, తనదేశమును స్వధర్మ నిర్వహణముచే లోకరాష్ట్రములలో గణ్యతకు కొనిరా ప్రయత్నించు దేశభక్తున కింతకంటెను హృదయపూర్వక సానుభూతిని జూపి ఇంతకంటెను గాఢతరముగు మైత్రిని నెరపి యంతకంటెను నుపయోగకరముగు సాయము నొనర్చగల యుదారప్రభువు కాన్పింపనైన గలడా? మాతా!

బరోపా మహా సంగ్రామము

ఆంగ్లేశ దాయవ్యయపట్టిక: అపూర్వ మహావ్యయము

పన్నులు రెండు రెట్లును దిగుమతీకముగను లభ్యుధికముగను హెచ్చించబడుట.

విల్పాస్థితి సందిగ్ధముగనున్నను ఆశావహముగా నుండుట.

ఒకపరాక్రమమును జగ్గనుజలాంతర్గామి టాక్సేషోతో కొట్టుట.

ఇంగ్లండు

కామన్సు సభ

తేయాకమిది పన్ను సెక్కులవలన వచ్చును.

లండను, సెప్టెంబరు 21:- తేయాకమిది పన్నును వృద్ధి చేయుటకు కామన్సుసభ వారంగీకరించింది.

ఆర్థికవ్యయ ప్రజాశక్తిపట్టుట కొత్తపన్నులు

లండను సెప్టెంబరు 21:- తేటి మధ్యాహ్నమున మాకెన్నా గారు కామన్సుసభలో వార్షికసంఖ్యను ప్రజాశక్తిపట్టుట. యధామారంభమై తరువాత యిది గెండ్లవది. ఇదివరలో నిట్టి భారములకు గాని యంత గొప్ప భారమునకు గాని సభ్యుల సహనములేవలనననదని కోరియుండ లేదనియు ఆయనను ఇది ధరి పన్నులకు సభవారంగీకరించినచో తక్షణజలము అంగీకరింతు రనియు వారు చెప్పిరి. ఈ రె క క్కు క ల న ఆదాయము 2720 లక్షలు ను ఖచ్చ 1590 లక్షలు ను గ న బడుచున్నది. ఇయ్యది అనుకొనిన నానికం టె 2870 లక్షలెక్కున. సాలాఖరు మొత్తము ఋణము 22000 లక్షలుండును. నా కొ దళమునకు 1900 లక్షలును సైన్యమునకు 7150 లక్షలును మనము ఖర్చుచేయుచున్నాము. 4280 లక్షలు విశేషములవారి కిచ్చి యున్నాము. కావున రాబడి పన్నును 100 కి 40 వంతున సెక్కువడచి 130 వంతున వైగా రాబడియున్న వారందరును పన్ను నీయవలసి యుండునని తీర్మానించవలెను. ఈపన్నును వాయదాలమిద వసూలుచేయునట్లేర్పాటుచేసెదను. అన్నితరగతుల పన్నులవలనయు పన్ను మూడుమాసముల కొకమాస వసూలుచేయబడును. ఈమార్పులవలన నీసాలాఖరు సకలము 112740000 పన్నులు వసూలుగును. సాలాఖరునకు 374000000 పన్నులు వసూలుగును. 8 వేలను అంతకువైగాను రాబడియున్న వారలకు మామా అనకం టె హెచ్చుగ విధింపబడిన పన్నును 3 పిరి పెంపులవలన హెచ్చించబడును. ఇంచుచే నీయేడు 250000000 వచ్చును. ఈ యధామారంభమైన లాభములకుగాను అట్టిలాభమును పొందినవరివారికి ప్రత్యేకముపన్నును విధించును. ఈపన్ను అన్ని విధములగు వ్యాపారములకును విధించబడును. గతసాలా కం టెనీయేడు హెచ్చుగవచ్చిన లాభములో నూటికి 50 వంతు న పన్ను నీయవలెను. ఈ పన్నులవలన నీసాలాఖరునకు 800 లక్షలువచ్చును కాని కారణాంతరములచే నీయే డిందులవలన 60 లక్షలు మాత్ర మే వచ్చును. పంచదార మిది పన్ను 1 పానుకు 1 పెంపువంతున వృద్ధిచేయబడును. ఇంచు నలన ఈసాలాఖరునకు 117000000 ల వచ్చును. తేయాకు, పొగాకు, కాఫీ, టోబాకో వీనియొక నూటికి 50 వంతున పన్ను వృద్ధిచేయబడును. వీరును సారాయములు వీనివై పన్ను లెక్కునచేయబడును. మోటారులకు దుపయోగింపబడు సారాయముమిద గాలను 1 కి 3 పెంపువృద్ధి చేయబడును. లై సెన్సు నొందిన మందులమిద పన్ను రెట్టింపుచేయబడును. మోటారుబండ్లు, గడియారములు, సంకీర్త వాయిద్యములు మొదలగు విశేషములకుండి వచ్చునట్లువులమిద నూటికి 30 వంతున పన్ను చేయబడును. తపాలా కాఖరును 1 పెంపు విల్ల తీసివేయబడును. బంగీలకును పత్రికలకు బోవు తంతి వార్తలకు చేటు హెచ్చించబడును.

భారతదేశాని! ఇప్పుడేకైన నీపుత్రులు, బాగుగా మేల్కొన్ననున్న వరం బొనగుము. తే గుంకరుడగు ప్రభువునిదర్శనంబును గొని నిరంతర మీ హైందవభామినే ఘనమహం దిడి పాటుపడుటకు వారికి బలంబొసంగి దీవించివంపుము. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య విజయమును హైందవవిజయమును నేక కాలమున నెఱసగురునట్లు వా రెల్లరును పాటుపడి యశస్సు గాంతరు గాక!

ఈసాలాఖరు లింగం లక్షలు వచ్చులవలన వచ్చును. 1916-17 సం. కకు 3870 లక్షలు వచ్చును. యధా ముఖము మూశీంత లామెను. పన్నులు రెండింత లామెను. యధామొకకు జరిగినమొదల కంతటితో వాగుటకు వీలుండదు. మన ప్రజలభారముం దెడలభాగమును వారు భరించుట కిష్టలే యందుటయే మనకు బలకరము.

కోకోవిదాన పన్నును 100 కి 50 వంతున హెచ్చించి తివి.

నభవారు సత్కృతించుట. తరువాత కామన్సుసభలోజరిగిన చర్చ సమసందియో యేర్పాటులు జాతీయముయొక్క మేలుకై దీర్ఘాలోచనవై జేయుబడినవని సభవారు సమకృతించినట్లుల జేయవచ్చుది.

అన్నితరగతులవారుసంతృప్తులగుట.

మెకెన్నా గారు ఆదాయవ్యయప్రమాణ సభ్యులు ప్రీతి పూర్వకముగ నామోదించిరి. పన్నులవేయు నూతనకర్త తమకు తృప్తికరముగ నున్నట్లును, తమవై మోపబడు పన్నుల భారమును మోయుటకు సిద్ధముగ నున్నట్లును సభ్యులందరు కనుపట్టిరి. అన్నితరగతులవై పన్నుల భారము క్రమముగ పంచబడినది ప్రజలకు తెల్లయ్యెను. ఆదాయవ్యయపట్టిక లోని రహస్యముల బోధింప మెకెన్నా గారు రెండుగంటల కాల ముపయోగించిరి. ఈ ఆదాయవ్యయప్రమాణ ఫీచినిగొలుపు ననియు, ఇదివరకెన్నిదీప్తి ప్రత్యమ ప్రపంచచరిత్రయం దగడదనియు వారుచెప్పిరి. కేవలము అనిర్బంధవ్యాపారము కావలె ననువారిని గాని కాక్రొయియరు సంస్కారణ మనసరమని కోరువారినిగాని తమ తృప్తికొందింపబాలనని మెకెన్నా గారు చెప్పిన వాక్యములు యధార్థములు కాలేదు ఏలన హెచ్చు ఆదాయము కలవాడికి పన్నులను హెచ్చించినందులకు అతి వాదులను భోగపరామిభతను పురికొల్పునట్టి దిగుమతి వస్తువులవై పన్నులకు హెచ్చించినందులకు సంయోగవాయును గూడ సంతసించిరి. రాజ్యాంగసభవారందరు హర్షించుటకు ఆదాయముల విభిన్నతయేయుట్లు మెకెన్నా గారును చేయగలిగిరి జాతీయ ఆదాయమునకు అధికమగు వ్యత్యస్తము గలిగిన పన్నులభారమును జాతీయము సృష్టించుటకు భరింప నున్నట్లులే యుండిరి. ఆయనను, మన ఆర్థికాధారములకు లోటు రాదని మెకెన్నా గారు చెప్పిరి.

కామన్సు ఆమోదించుట. ఆదాయవ్యయ పట్టికలోని తీర్మానములను సభవారు ఆమోదించిరి.

సైనికవిశింతువుల కుపశేతనములు. ఇండియా సైనికుల విశింతువులకును బిడ్డలకును కుపశేతనము లిచ్చుటలవల ఖర్చయ్యెడి సొమ్మును బ్రిటిషువారే భరింతురు. ఆర్టిక్ ఛాంబర్లకు గారు సర్. జి. డి. రీసు గారికియు చెప్పిరి.

స్వేక్ హెడిక్. సర్. జి. డి. రీసు గారు మరల బ్రష్టింపగా స్వేక్ హెడిక్ గారొకను గౌరవార్థము నీ. వి. జి. బిరుదమునొసగ బడిన వారి పట్టిలోనుండిన ఛాంబర్లకు గారు చెప్పిరి.

నావికాబలములము. కర్నూలు, యెల్లు గారు ప్రష్టింపఛాంబర్లకు గార్లు జవాబునిచ్చిరి. 1909 సం.ము మొదలు 1914 వరకును పెర్షియాసింధుకాఖ్లా యుద్ధకృత్యముల నడిపినవారిలో కలకములనొంద తగియున్న వారలకేర్ల నింకకు ఇండియా దొరతనమువారు తెలుపలేదు. వీరు పతకము నొందగినవారా కావా అని నాకా సంఘమువారు నిశ్చయింతురు.

సర్ హెచ్. యఫ్. డోహర్ట్జ్. సర్. హెచ్. యఫ్. డోహర్ట్జ్ గారు రివిరలో పూర్వీకలోని యత్రు కర్మాగారమున కధ్యక్షులుగ నుండిరి. వారియుద్ధోగమునకు రాజీనామానిచ్చిరి. ఇటీవల వీరు మంతుకుండు సామాను సరఫరా మంత్రికూటమున ముఖ్యులు ఉపనిలో ప్రజేతంతురు. వీరి స్థానే వారు ఈప్రకృ ఇతరవారిమిద ఫిఫ్ ఇంజనీరుగానున్న విక్టోరియా రావెక్ గారు నియోగింపబడిరి.

వీనాలో ఆంగ్లేయవర్తకము.

లండను సెప్టెంబరు 22:- సింగ్ లొంగద్ల వీనావారి కస్తమూవును తిరుగ లేరువలనదేదా? ఆసలమున జపాను వారు ప్రజాశక్తిపట్టు ప్యానుసాధ్యకర్తల ఆంగ్లేయవర్తకము నీతి గతులగూర్చి సాక్ష్యము కోరుచున్నదా? అందులవలన కర్తక సంబంధముల నేవేని మార్పులు కలిగినవా? అని కింగుగారు పార్లమెంటు ప్రజలశక్తిలో సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారిని ప్రశ్నించిరి సెప్టెంబరు 1-న తేదీని కస్తమూవును లేరువచ్చుచున్నదని సెకింగులోనున్న బ్రిటిషుమంత్రి తెలియజేయుటవల్ల కింగు భోగిట్లా తెలియలేదు.

వీనాలో బ్రిటిషువారికర్తకమున కంతరాయములు కలిగియు వాగ్దానములు మున్నగువి ఇతర ప్రభుత్వములకు చేసి యుండలేదు. వీనాలో స్యురేజీలవారికిని ప్రజాశక్తిమండనత సమటయే తమ అభిప్రాయముని ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు తెలిపిరి. అని మేకెన్నా గారికి ప్రశ్నయేతు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఒక గినియా నిప్పుంటుకొని పేలుట.

న్యూసెయోటక్ వద్ద కొకగంట నిప్పుంటుకొని పేతను. ఆసయమునకు 250 ఘడి యడుగుననుండి. 200 మంది గుర్రుతముగ నున్నారు. పదిమందికలములు దొరకెనవి.

గనులు ప్రేలుట.

లండను సెప్టెంబరు 22:- న్యూసెయోటక్ లో గనులు ప్రేలుటవలన 14 గురు చనిపోయిరి.

పార్లమెంటు ప్రజలసభ.

లండను సెప్టెంబరు 22:- నేను అధినేతలవారితో యుద్ధవిషయములగుర్చి నిరంతర ముత్తరప్రక్రియ తరములను జరుపుచునే యున్నాను. సర్ రాబర్టు బోస్చు గారివలననే తక్కిన అధినేతలవారి మంత్రులగుడ ఆంగ్లేయదేశమునకు రాగలిగినచో వారికి మనః పూర్వకముగ స్యాగత మొసంగతి మొసంగిచచ్చించుటకు సందియములేదని బోస్చు లాగాను చెప్పిరి.

ప్రాచు.

ప్రొచివారు ముందునకు బోవుట.

పారిసు సెప్టెంబరు 21:- ముఖ్యముగా ఆఫ్రికు ప్రాంతమున దిగువారులవారు నొకరినొకరు నొకరుబలబోత్రముగ ఫిరంగుల బ్రయోగింపుకొనుచున్నారు. ఫ్రెంచిఫిరంగులు దిట్టముగ పనిచేసిరి. నేనామఖమండనేక ప్రదేశములందగ్గి బయలుదేరెను. ఎయిసీమాగ్ని కాలువయొక్క కావలియొద్దను జేరితిమి. శక్తిక్రువులు ప్రతీకారముల చేయబ్రయత్నించిరి కాని వైకలకు బోవలసినవారైయిరి. వాస్తవమందు కరగోళయద్ధ మొక్క ముఖ్యముగా వాస్తవమో శ్వేల్లరాఫ్ వద్ద ప్రొచివారు ముందునకుబోయిరి.

జర్మనీవారు వెనుకకు బోవుట.

ఆంస్తర్లాం సెప్టెంబరు 21:- నేను బెర్లినులో ప్రకటింపబడిన ప్రకటనమునందు పక్కిను రంగమును గూర్చి యెప్పుడు ప్రకటింపబడు ప్రకటింపిరి. ఆరాసుప్రాంతములందును ఫ్రెంచివారి ఫిరంగులు నిరంతరము తీరముగ బ్రయోగింపబడినవి రీయున కాగ్నెయమననన్న మార్చివియును శాశ్వతయొక్క లాకును ఫ్రెంచి ఫిరంగులు ధ్వంసము చేయుటచే రాత్రియందు మన ముహూటును విడువ వలసి కచ్చెను.

ఫిరంగియుద్ధములు.

లండను సెప్టెంబరు 21:- ఫీల్డమాన్లు సర్ జాక్ ఫ్రెంచిగాడిట్లు వెలుపుచున్నారు. గత రెండుదినములందు జర్మనీవారు తమ ఫిరంగుల బ్రయోగించుటకు మోలేరు. మనమును ఫిరంగులను బ్రయోగించితిమి. నిన్నటికమున మనము ఫిరంగులబ్రయోగించుటచే చూపుకొనబడిన మంబులలోని కొప్ప ధ్వనితో మంట పుట్టెను. ఆదివారమువారు సమయగడలయొద్దమున వైమానిక యుద్ధమును జరిగెను. జర్మనీవారి విమానములు రెండు తగులబడును క్రిందికి దిగవలసి కచ్చెను.

పరానువారి ప్రకటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 22:- పారిసు-ఆర్జెంటిన్ లో గల కొయి ఓయిసీల క్షీయధ్వప్రదేశమునందును ఛాంసెన్లోను ఆర్గోనునందును ఎప్పటికలే తీవ్రముగ ఫిరంగియుద్ధములు జరిగెను. తేవరు లోలెనలందును ఫిరంగియుద్ధములు జరిగెను.

వై ను గాయి వదలికి వుండవలయు స్వగతి - స్వజన్మ
సత్కార్యమునకు నుండు ప్రస్తుత వై ను గాయి నాని పాలన లాభము
పు రకుచున్నది. పరి కిరువాక వెళిరి వెయోగించు కలమును
వివరుమును చూచుచును "అందేయూ మాను" అని వాస్తవము
పుత్రక యొక బిల్లు ప్రా ముచున్నది. "కన్నతల్లిబిల్లు" తెగవా
రనియు లిఖించి తెగవానియు వానినివలె "జెను" వై ను
గాయ వదలికి తగినవాడు ఆ తెగలలో నుండవలసి నుచున్నట్లు
శిశు అలావంబరస్తు. కార్యముల నిష్పాదించు నుచు వచ్చి
త్రాళ్ళు పు ట్ల తల్లి పిల్ల కిది ద్వారము పుట్టును దీనినా
యూను ప్రభువును ఎన్నిప్పుడు పరువునునున కనుబడికేదని
వారలె. ఈయభేదములన్నియు నాక కనుకా అనిచింప నుచును
వివరములు లిఖించి నానిన నుచును ఈ ముత్తుకు ప్రభువు
లును వచ్చిరి ప్రభులును వివాహములైన " ఈ వాస్తవమున
నూటలను వివరించుచు నున్నాడే గాన వత్తక యిట్లు ప్రా
ముచున్నది "వై ను గాయి వదలియున్నాడు" అని వాస్తవమును
నిష్పాదించుటకు నాని భాగ్యుల కుత్సాహమును నుండుచును
గాని యొక ముఖ్యాంశముగా వేర్వేరు విధముల వేర్వేరుచును
సిద్ధాంతానుండు ద్వై వారి కనున కేములందును వివరములను
ప్రశ్నినీగారి కనున ప్రశ్నినీ గురుములు వత్తు కనున కేములందును
భావించి ప్రభువత్తులయందును వివరములను కేములందును
సోకల్లము మెండుని నూటలంపు. కేర్తికేషు గాన వివరములను
ప్రశ్నినీయు, కనున ప్రభువు దేవును ప్రభునీయు కనున కేములందును
మునుగ కేవురచున్నాడు.

కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వే

(దగ్గరాల సూర్యప్రకాశరావు గారు.)

ఈ జిల్లా వెల్లడి తాలూకాలలో రైల్వే కేసును కనూలు చేయుటకు క్రిందటి సంవత్సరము నవంబరు నెలలో తమచేత చేయబడిన తీర్మానమున, నిబంధనానుసారముగా కడచిన జూన్ నెల నభ్యంతరము దీర్చివేసి బోధనాభివృద్ధి ఖాతాపరిచి. ఈ పని యారంభమునందు రైల్వే కేసును కనూలు చేయబడిన సమ్యక్తమునందును దొర తనము వారు బోధనాభివృద్ధి ఖాతానుగా వారు దానికి సమ్యక్తమును క్రిందటి నెలలో తీర్చివేసిరి. కావున నీయేటనుండియు వెల్లడి తాలూకాలలోని రైల్వే మార్గము రైల్వే కేసును నడచుముగ నిచ్చుకొనవలసి యుండును.

నేనుబోధన రైల్వేలైన కాకినాడనుండి వెనుగువారు, గొల్లపాలెము, జగన్నాధగిరి రాజారావు మీదుగ కోటిపల్లి వరకును, నకును జగన్నాధగిరినుండి రామచంద్రపురము వరకు పూడి మీదుగ వీడివరకును పోగలదు. కాకినాడ దక్షిణ దిక్కు మొదలు జగన్నాధగిరివరకు రోడ్డున కిరుతక్కుల జన సంఖ్యయు పట్టణాగ్రంథములయిన గ్రామములలేవు నడుమ ప్రతేతము వీడియుండువుల పల్లపుజుట్టూమి, లేక ఇసుక బయలుపై యున్నది. వీరిని బట్టి కాకినాడ జగన్నాధగిరి ప్రేమనల నడుమ నానాదాని సరకులుగాని యెక్కువగా నుండుట సంభవించును. జగన్నాధగిరినుండి కోటిపల్లివరకు వారందరూ, పొయ్యి నుండి గలవు. వెనుగువారు నుండి న మొదలుకొని రామచంద్రపురమువరకు నొక క్రొత్త రైల్వే యేర్పడి వాడుకలో నున్నది. ఆ ప్రతేతమునందంతయు దెబ్బలాగునడిచి విస్తరించియున్నది. కరవ, కేసులవాడ, కేళి, కీమారు, నర్సాపురపుటేలు, చోడవర మాగోడ్డుపై నున్న మట్టిగ్రామములు అవియును వాని సమీప గ్రామములు ననుకూలస్థితియందు నున్నవి. రహదారి కాలువలు వానినంటి కేవు, వెనుగువారు జగన్నాధగిరి గ్రామముల నడుమకుంటే నీరస్తానై నెరుమరికి సరకు తక్కువగా దొరకగలవు. ఇదిగాక కాకినాడనుండి జగన్నాధగిరి మీదుగ రామచంద్రపురమువరకు 14 మైళ్ళదూరము కేళిగిరిమీదుగ దూరము 15 మైళ్ళు, దిక్కు నోటునుండి రామచంద్రపురమువరకు బోవురోడ్డు కరవరోడ్డును నరసాపురపుటేలు వరకు కలియున్నది. జగన్నాధగిరినుండి వీడివరకును నేనుదలచిన బ్రాంచిరోడ్డు కోరంగి - కాకినాడ, మందపేట - కాకినాడ కాల్యాల నడుమనుండి పోగలదు. ఆ ప్రతేతమున గ్రామబోధన కొంతవరకు చేయబడి యున్నది. ఇంకను నేనుబోధన యున్నాను. ఈ క్రొత్త రైల్వేయందు, కాకినాడనుండి రామచంద్రపురము మీదుగ వీడివరకును నేని రామచంద్రపురము నుండి దాక్షిణ్యము మీదుగ కోటిపల్లివరకును బ్రాంచి నిర్మించినయెడల దీర్చివేసి బోధనాభివృద్ధి ఖాతానుగా నొప్పు రహదారిని ప్రతేతమున కన్న నెక్కువ ప్రతేతమునుండి ప్రయాణింపవలెను, ఎగువతి సరకులును వచ్చి ఎక్కువ లాభముండుట, శిశువులు, మొదల వీటిల్లా రైల్వేను నిర్మించ దలచివు డట్టి కేళివారు రైలును కాకినాడ సామర్థ్యంబు కాల్యాల నడుమనుండి దెబ్బమీదుగ నదిగా కాకినాడ నున్నటులయోచన చేసెను. రైల్వే ఇంజనీరు దానిని నిరాకరించి కొండలమెంబడి సామర్థ్యంబును కలిగించి కాకినాడకు బ్రాంచి నిచ్చి వ్యవసాయమును పోషించెను. దానిని సరిగించి కాకినాడను మెట్టు రైలుమీద నుండుటచేసిన ప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలముగా జరుగుచున్నవి. ప్రస్తుతపు రైల్వే కాకినాడనుండి రామచంద్రపురముమీదుగ ద్వారపూడి లేక కడియూరువరకు కలియుట యుండును. అట్లుగాక నడుమ వెచ్చునో వీడిగ్రామమువరకు జాగ్రత్తము యసంభవమును విశదమునై యున్నది. కాకినాడ కర్తవ్యలభివృద్ధిని కేడినట్లు నావీ చేయుటకు నూపునదిరిసి కొందరు చెప్పిరి. కాకినాడ కర్తవ్యలభివృద్ధి నడుమను దారిపాడవునన్న కర్తవ్యలభివృద్ధి నడుమను దారిపాడవునన్న వ్యవసాయ లక్షణము బోధనాభివృద్ధి గామచంద్రపురమునుండి బ్రాంచిలైన నేనుటవలన కుంట్రిలు దెబ్బవారు కాకినాడ పరిసరమున రానక్కరలేయందే ద్వారపూడిమీదుగ రాకపోకలను మెయిలుటపాలు అనుభవమునకు శిశువులు బోధనాభివృద్ధి సాధనమునకు, దిక్కునోటుపాల్గొనుటనుండి దెబ్బపురము తాలూకా గ్రామములలోని సరకులకును దాక్షిణ్యము మొదలగు వాని సంకలన వినియోగములకును పోల్గొనవలెను గలగును.

ప్రస్తుతము జిల్లాలోనున్న రైల్వే కేంద్రాగారము బోధనాభివృద్ధి కేంద్రమునందు 2, అం 8 కేంద్రముకల్గియుండును. అది కాకినాడ టవును ప్రేమనుండి బయలుపడును. కావున బోధనాభివృద్ధి తప్పనిసరియగును. జిల్లాలో నొకవరి మాత్రముగ రైల్వే అవినవరకే నిర్మించబడుతుండగ దానికి భిన్నమైన వెచ్చునో కేంద్రరైల్వేను నిర్మించుటవలన కాకర్తవ్యమునకులభద్రము యిచ్చునందరు నభిప్రాయములనున్నారు. రైల్వే బోధనాభివృద్ధిని బాధించుచున్న విషయమిదియే. దెబ్బగాడిగల రైల్వేనిర్మాణమునకు వ్యయ మెక్కువ యైనను, దాని లాభభివృద్ధిని అనుభవమునకు తెలియదగింది. తెలియించి కేంద్రరైల్వేకు గుంటూరుజిల్లా బోధనాభివృద్ధి కేంద్రమును రైల్వే వెచ్చునట్లుగా యనవదారిలో గలియుటకు నమాన వెచ్చునట్లు గాడినే యనవలసింది. నిడదవోలునుండి నర్సాపురమువరకును నేనుబోధన రైల్వే వెచ్చు గాడి (బ్రాచు గేడి) మీదను నేనుటకే బందరుజిల్లా బోధనాభివృద్ధి కేంద్రమునందు తీర్మానించిరి కారణములు నున్నవి. అట్టి కారణములు కాకినాడ కోటిపల్లిరైల్వేకు కూడ తప్పక కల్గియున్నవి మా గోదావరి దీర్చివేసి బోధనాభివృద్ధిని పొందుటగాక నుని నమ్ముచున్నాము. వెచ్చునట్లునుండి బందరు వరకును కృష్ణాదీర్చివేసి బోధనాభివృద్ధిని సజ్జగగాడిగల రైల్వేను నేనుచి లాభము పొందుచున్నారని కొందరు చెప్పుదురు. వెచ్చునట్లుగల గలియు మాత్రము రైల్వేలలో మాత్రమే ప్రయత్న రైల్వే నిర్మాణమునై బ్రాధేతరైల్వేలయందుండగ మెద నన్ను గోవిందునెత్తును మాట గేడి (న్నగాడి) రైల్వే నా జిల్లాలోనున్న రామచంద్రపురము సుభవించెనో తెలియదయ్యెను.

ఈ నడుమ నొకరు పొందుపరచివు వ్రాసిన దానిని తట్టి చూడగ, తొలగి పని విషయము చర్చకు వచ్చినప్పుడు బోధనాభివృద్ధి ప్రాయమును కేంద్రమున వారి కిరుతలు చెప్పిన చొప్పున నడుమకొందరివారి నాజ్ఞాపించినటుల కనపడుచున్నది. బోధనాభివృద్ధి కేంద్రమును నిర్మించుటకు సర్వతంత్ర స్వతంత్రమైన బోధన మెంబరు లభ్యతా గావించుటయసంభవము. వెచ్చునట్లుగల రైల్వేను సజ్జగగాడిపయ నిర్మించుట గొప్ప పొరబాటు యిచ్చునందరు రంగీకరించుచున్నారు అట్టి పొరబాటు గోదావరి దెబ్బ రైల్వేలో సామ్యు తక్కువ యని యాలోచించి జరుగనియ్యవలెనుగాక. ఈ రైల్వే వెచ్చునట్లుగల నేనియెడల కాల్యము, ఇబ్బంది, వృధావ్యయము, కష్టపట్టు, తక్కువగా కర్తవ్యలభివృద్ధి రహదారిజనమునకు సామ్యము చేయగలదు. నై సూచించిన రీతిని కరవరోడ్డు క్రొక్కనుండి రైల్వేను నిర్మించినయెడల నిదివరకు తయారు కాబడిన రహదారిలో నాగలదని మదింపుచేయుటవలన లాభము కచ్చుటయే గాక, ఎక్కువ జన సంఖ్య గల ప్రతేతపుర మా దారి జనమునకు నుండ రాబడి పొయ్యునది నా నమ్మకము. జిల్లావ్యవసాయభవము గల ప్రాంతము దీనినిసూచి తమ బోధనాభివృద్ధిని పరికామభివృద్ధిని వెచ్చునట్లుగా బోధనాభివృద్ధిని. బ్రాచుగేడి లాభము, మాటలు గేజిలాభము యను విషయమును గూర్చి అన్ని తాలూకాల పరిజ్ఞానమునుబోధింపుచు వెచ్చునట్లుగా ముఖ్యము. ఈ నెలగి న తేదీని జరిగిన మీటింగులో కాకినాడ మాన్యునీసలు కవులను నా రైల్వే వెచ్చు గాడిమీద నిర్మించుట యే కేంద్రమునందు నేలగిమీదుగా నేనియెడల కర్తవ్యమునకు సుభావము మెక్కుడుగా నుండుననియు దీర్చివేసి బోధనాభివృద్ధిని తెలుపుటకు తీర్మానించిరి. జిల్లాలో విషయమున సమానభాగములయిన కాకినాడ వెచ్చునట్లుగా తాలూకాబోధనాభివృద్ధి కూడ తమయభిప్రాయమును దీర్చివేసి బోధనాభివృద్ధి వారికి తెలియజేయుట న్యాయమున కేదలయచున్నాను.

శ్రీ పితాపురము రాజాగారి దానములు.

ఈ నెల 18 వ తేది కృష్ణాపర్యంత శ్రీ రాజావారి దానములు ప్రకటించబడినవి. కడు ఉంతసిందిరి. కాని యొక గొప్ప సంకేతము పట్టుకొని పోయినది. శ్రీ రాజావారు ఆంధ్రకేశాభివృద్ధికి పాటుపడుచున్నవారు. బందరులో స్థాపించిన యాంధ్రకేశాభివృద్ధి కేశాల యాంధ్రుల ప్రాభుత్వమునకు బీజంబనదగును. అట్టిరీతి శ్రీ రాజావారు తమ సహాయము చేయుచుండగా? కృష్ణాపర్యంత ప్రకటన గానరాదే. పరికాధిపతులు పొరబడికేమో యను సంకేతముతో శ్రీ జాతీయ కేశాలవారు ప్రతి సంవత్సరము ప్రయత్నించుచున్న చందా పట్టిలను జూచిరి. అందుకు వారిసాయము గానరాదు. శ్రీ రాజావారు తమ సాయమును తాము ఇచ్చినవధునకు లోకు

లకు తెలియవరచుట అతి కేశాలవారిని కోరిక? ఇన్ని దానములు ప్రకటించబడినప్పుడు ఆదానము లెట్టిరాదా? గత రుద్దు, మోక్షాభివృద్ధి, సహాయము, కృష్ణాభివృద్ధి కేశాలవారు, ఆదివెంట సహజని మొదలగు శ్రీ రత్నములు, గొప్పవారు, పరికాధిపతులు కేశాలవారును ఏక గ్రీకుగా వీరి జయమునకు ప్రార్థన కలుగుచుండి ఆంధ్రకేశమున కలంకారమునున్న యాంధ్రకేశాభివృద్ధి కేశాల యాంధ్రకేశాభివృద్ధి పేరుగానిది శ్రీ రాజావారి దప్పిగాని కేశము బోవండుట కడు విచారకరము. శ్రీ రాజావారు తాము స్వయముగ కేశాలవారు దీర్చివేసి వారి కేశాలవారును విప్రులముగ గ్రహించినవారికి ఆనాధకేశాలవారును దెబ్బ బాధ్యతలతో యీ కేశాలవారునుండగ యిట్టి బాధ్యత కలుగగలదు. నా రాంధ్రులెందుండి, యాంధ్రకేశాభివృద్ధి కోరుచుండి వారై యుండి యిట్టి కేశాలవారు దూరదప్పిపో నామటకు కారణంబయితలంటి. సకలవిద్యావినోదుండు, సరసదాన రత్న కంకణుండగు సూర్యారావు ఆంధ్ర కేశాభివృద్ధికి సారథుడుగానుండి ఈ కేశాలవారు కోరంతయేమి యని మేము కొందఱు యా కేశాలవారుంటిమి. ఈ యా కేశాలవారు యాభివృద్ధి యెప్పుడు దీర్చినో తెలియ వచ్చును. ఈ నానాదాని శ్రీ జాతీయ కేశాలవారు ఇచ్చినదానం చేదని యాభివృద్ధి ప్రకటింప ప్రార్థించు. ఆంధ్రకేశాల వారై వారుంటి దుర్లభంబు. ఒక దాత 20000 పామలి ప్రియముల యొక రాతిమీద గలదట. కాని నామంటి లేదట. అట్టి దానము దానము, అధిపతునకే క్రరాజావారు కేశాలవారు దానము చేసిరా? ఈ సంకేతమును ఆంధ్రులు దీర్చుచునాక! ఒకతే శ్రీ రాజావారు ఈ కేశాల విషయమై పొరబడిన ఇక ముందైనను తమ నిష్కలంక హృదయముతోను నిర్మలమైన భావముతోను మాత్రమే కాభివృద్ధికి నెలకొల్పబడిన యాకేశాలవారు కృష్ణ లోనికి దెబ్బకు గాక యని తెలియను ప్రార్థించుచుంటి అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

కెమెంటు లితుగు నాటు:— నుద్దుల వురికి రాజుదో హ మొనరించిన నేరమునై 4 ర మిన్ తెగవారిపై ముందర అడివనలు నెవచ్చు జడ్జిగారి కోర్టులో కేసు చేయబడినది. ఈ కేసు 14 వ ఆగస్టు తేదీని విచారించబడినది. ముద్దుల కందర కు మరణదండ విధింపబడినది. తమకు మంత్ర శక్తి కలదని ముద్దుల చెప్పుకొను కేసులోని చిత్రములను తమ ప్రభావమును తెలుపు నుద్దేశముతో ధాన్యమును పన్ను గ్రామము దీర్చుకొని కమిషనరును చంపిన వారికి బహుమాన మిత్తుమని గూడ ముద్దుల చెప్పిరి. ముద్దులచే నడుపబడిన కేసులకును, కేసుల నిర్ణయమునకు కవాంగురద్ద యుద్ధము కూడ జరిగెను. కేసు నిర్ణయములో 4 కి గాయములు తగిలెను. “మందన కువరించు మూలికల కొరకై మేము సంచారము చేయుచుంటిమి. ఆ సమయమున కేసుల నిర్ణయములు సంభవించెను. కేసులకు నేరములుగలవారు అన్యబద్ధులగు నైమాకు మంత్రశక్తి కలదని వారలతో చెప్పితిమి. మంత్ర శక్తియందు నమ్మకము కల వారలనుట చే, ఆ కేసు నిర్ణయించుటకై కేసుల నిర్ణయములను ప్రార్థనాపరచిరి. కవాంగురద్ద యుద్ధము జరిగెను అప్పుడు ఇరవై రుచి పోయిరి. యాభివృద్ధి ముద్దులచెప్పుకొనిరి. వారి పోల్గొనవలసిన భారీసహాయ మొనర్చుచు కేసులనిర్ణయములను చేసినటులకు సంకేతము లేదని జడ్జిగారు తమతీర్పుని వ్రాసిరి. ముద్దులందరు ఆస్పతరము జూడిము కమిషనరుగారికి అమ్మి చేసికొనిరి అమ్మి నిరాకరింపబడినది. రెడ్డి నెంటు గవర్నరుగారికి తీరగ అమ్మిచేయగ వారు మరణ దండనల భాయపరిచిగాని ముద్దుల ఆస్తిని దొరతనమునారికి చేర్చువలెనని విషయమును మాత్రము రద్దుపరచిరి.

క్రీడావార్తలు:— ఎన్. వి. ఏ. పి. లెన్న్ టూపు మెంటు జుట యెట్టిల ఆట:— ఎన్. 22 వ తేది బుధవారము సాయంకాలము దిసిల్వానర్ ట్రీ, రామానంద్రాపురమున కృష్ణ మూర్తి ఆడిన ఆటలో రామానంద్రాపురమున కృష్ణ మూర్తి ములభముగా గెలిచిరి. (6-2, 6-3) ఈసమీపి అప్పాపు, నవాన్ ఖాన్, నారాయణస్వామి యతిరాజులతో ఆడిన మాన్తో అప్పాపు, నవాన్ ఖాన్ గెలిచిరి. (6-3, 6-2) నేను 28 వ తేది సాయంకాలము నెమి ఫైనలును, కనివారము 25 వ తేది ఫైనలు ఆడబడును.

THE GREAT WAR.

British Budget : Unprecedented Expenditure.

TAXES DOUBLED: IMPORT DUTIES HIGHLY RAISED.

Vilna Position Critical Yet Hopeful.

GERMAN SUBMARINE TORPEDOES FRENCH CRUISER.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

THE WAR BUDGET.

Mr. McKenna Introduces new Taxation.

Enormous Cost of the War.

LONDON, September 21.

In the House of Commons this afternoon Mr. McKenna introduced the Second War Budget of the financial year. He said he must ask the House to sanction great and unprecedented burdens, and he was confident if the House assented to the taxes, the country would follow suit.

The figures for the financial year as now revised were revenue 272 millions sterling and expenditure 1,590 millions. The dead weight of debt at the close of the financial year would be 2,200 millions. We had to contemplate a navy costing 190 millions and an army costing 715 millions, while external advances amounted to 423 millions.

Income-Tax Raised.

He proposed to increase the income-tax by forty per cent, and the exemption limit would be reduced to £130. He proposed to make arrangements for the payment of the tax by instalments. The assessment and collection for employees of all descriptions would be quarterly.

These changes would produce during the present year a revenue of £11,274,000 and for the full year £37,400,000. The super-tax would be increased upon incomes of eight thousand and upwards to three shillings and six pence and this would produce £2,150,000 this year.

A special tax on profits which had increased during the war would be extended to all trades and agencies. Fifty per cent of the profits above those of last year would be taxed. This would yield thirty millions in a full year, but owing to various causes it would only produce six millions this year.

Sugar, Tea and Coffee Duties Increased.

Mr. McKenna said the duty on sugar would be increased by half penny per pound and this would produce £11,700,000 in a full year. The duties on tea, tobacco, coffee and chicory would be increased by fifty percent. Beer and spirits would not be touched. The duty on motor spirit would be increased by three pence per gallon and that on patent medicines would be doubled.

Import Duties on Luxuries.

Imported luxuries like motor cars, films, clocks, watches, and musical instruments would pay an ad valorem duty of thirty-three and one-third per cent.

The half penny postage would be abolished, while parcel post and press telegrams would be charged more.

The Estimated Revenue.

Mr. McKenna estimated the revenue for the year at 305 millions and that for 1916-17 at 387 millions. "We had trebled our war debt and doubled our taxes. If the war continued these proposals would not be our last word. Our great resource was the willingness of the people to bear their share."

Increase on Tea Adopted.

The House of Commons has adopted the resolution increasing the duty on tea.

All Parties Satisfied.

Mr. McKenna's Budget met with excellent reception. All parties in the House of Commons seemed satisfied with the new taxation and all showed equal readiness to bear cheerfully the particular burden affecting them and their constituencies. The general opinion outside is the new taxes are well spread over all classes. Mr. McKenna took two hours to reveal the secrets of the Budget, which he described as most staggering and the hugest in the world's history. The Radicals are naturally pleased at the increase in the supertax and the Unionists are delighted at the tax on imported luxuries. Thus Mr. McKenna's words, that he would satisfy neither the strict free trader nor the scientific tariff reformer, have been almost falsified. Indeed Mr. McKenna is said to have achieved a parliamentary and financial triumph. Mr. McKenna said that the Budget would not cripple our resources despite the fact that there is no record of a nation's voluntarily accepting burdens bearing so high a proportion to the total national income.

All Resolutions Adopted.

All the Budget resolutions have been adopted.

General Acceptance in the Commons.

The Budget also provides for fifty per cent increase in the duty on cocoa.

The subsequent debate in the House of Commons showed a general acceptance of the proposals as a well thought out plan for the benefit of the nation at large.

Papers Unanimously Approve the Budget.

The budget is unanimously approved by the papers some styling it great and bold others honest and straightforward. The only surprise expressed is at the comparatively small amount of the new taxation but the Chancellor is congratulated on the feat of raising over one hundred millions in a single year by the new taxes.

Questions on Indian Subjects.

Payment of Indian War Pensions.

LONDON, September 21.

In the House of Commons Mr. Austen Chamberlain, replying to Sir J. D. Rees said that all extra pensionary charges to widows and orphans of Indian soldiers in the present war would be met entirely from the British exchequer.

Dr. Sir Sven Hedin, K. C. I. E.

Replying to a further question by Sir J. D. Rees, Mr. Chamberlain said Dr. Sir Sven Hedin was still on the list of Honorary Knight Commanders of the Order of the Indian Empire.

Rewards for Naval Heroes.

In reply to Colonel Yate, Mr. Chamberlain said:—The Government of India had not yet furnished a list of the officers and men of the Indian Marine recommended for a medal in connection with the operations in the Persian Gulf between 1909 and 1914. The question of their eligibility would be determined by the Admiralty after a consideration of the rolls.

British Trade in China.

Sir Edward Grey's Reply to Questions.

LONDON, September 22.

In the House of Commons Mr. King asked Sir Edward Grey whether the Chinese Custom House had been reopened at Tsingtau, whether passports introduced by the Japanese at Tsingtau required evidence of the social status of British traders, and whether this affected their commercial relations. Sir Edward Grey replied:—My only information is the statement of the British Minister in Peking that the Custom House was opening on September 1st.

Replying to Mr. MacVegh, Sir Edward Grey said:—No undertakings or pledges likely adversely to affect British trade opportunities in China have been entered into with other Powers. It is the intention of His Majesty's Government that the policy of the open door in China shall continue to be their policy.

Mine Disaster at Nuneaton.

Fifty Miners Missing.

LONDON, September 21.

A mine explosion has occurred at Nuneaton. 250 men were below the ground at the time. Two hundred are safe and ten bodies have been recovered.

Changes in the Munitions Department.

LONDON, September 21.

Sir H. F. Donaldson has resigned the superintendency of the Woolwich arsenal and is taking up more important work with the Ministry of Munitions. Mr. Vincent Raven, formerly Chief Engineer of the North Eastern Railway, will succeed him.

Artillery Duels on British Front.

Successes in Mine and Air Combats.

LONDON, September 21.

Field Marshal Sir John French, in a bulletin, says that for the past two days the Germans have not ceased their artillery activity and the British guns have replied effectively. Our artillery yesterday set ablaze part of the forest of Houthulst, causing a big explosion. There were mine and air combats on Sunday, and two German aeroplanes were driven to ground ablaze.

FRANCE.

French Cruiser Torpedoed.

By a German Submarine.

ALLAHABAD, September 22.

The "Temps" reports that a French auxiliary cruiser was torpedoed and sunk by a German submarine on the 9th while anchored at Rhodes. Twelve are missing out of a crew of sixty-two.—("Pioneers" Special Cable.)

Bombardment more Violent than ever.

In Arras District.

LONDON, September 21.

PARIS.—The bombardment is more violent than ever, particularly the reciprocal bombardment in the region of Arras. The French batteries were most effective, and there were bursts of fire at several points on the front. The communique makes another interesting announcement. "We gained footings on the right bank of the Aisne-Marne Canal and the enemy attempting to counter-attack were compelled to fall back." The French have made marked progress in the Vosges by grenade fighting, especially in the region of Hartmanns-Weilerkopf.

TELEGRAMS.

A French Bulletin.

Intense Artillery Actions.

LONDON, September 22.

PARIS.—A communique says:—Artillery actions have continued with undiminished intensity in Artois between Roye and the Oise, in Champagne, Argonne Woeyre and Lorraine. The enemy threw heavy shells into the suburbs of Arras and on the outskirts of the old citadel. Our fire seriously damaged the German lines.

Renewed German attacks on the Sapigneul bridgehead on the Aisne-Marne canal were repulsed. Several German batteries and blockhouse have been silenced in Argonne.

Our demolition fire in Lorraine prevented a German attempt to construct emplacements for heavy long range guns capable of shelling the Nancy and Luneville districts.

Work of French Aeroplanes.

Nineteen aeroplanes dropped a hundred shells on the railway junction of Bendorf, east of Morhange, damaging buildings and stationary trains.

RUSSIA.

Critical Position of Vilna Garrison.

Almost Surrounded but Escaping.

ALLAHABAD, September 22.

The "Pioneer" cable:—Petrograd correspondents think that Russian troops at Vilna will escape the German net. The "Times" says in spite of the fact that the communications of armies in this region (with the exception of the railway from Vilna to Lida) have apparently actually been cut, it is evident that there is undiminished confidence on the part of the Russian high command that they can bring the retreat to a successful termination. The heaviest transport impediments are already well beyond the danger zone. It is important to remember that many links in the German net are composed of comparatively weak cavalry units which will be swamped unless quietly withdrawn. Telegraphing from Dwinsk on Saturday, the "Times" special correspondent with the Russian forces takes a cheerful view of the situation on the Dwinsk front. In spite of being twice or thrice the Russian strength and having enormous superiority of guns, the Germans have gained no decisive advantage and have paid for each attempt with heavy loss of life. The Russian morale is unimpaired, and the situation with regard to the supply of ammunition and rifles has materially improved. The nature of the country is ideal for the defensive. Undoubtedly the Germans are paying two to one in losses.

Turco-German Submarine Sunk.

LONDON, September 21.

PARIS.—An Odessa telegram states that a Turco-German submarine operating in Russian waters in the Black Sea has been sunk by Russian vessels.

Russian Success in Vilna District.

Austrians Routed in Bayonet Fighting.

LONDON, September 22.

PETROGRAD.—A communique says:—The Russians have scored successes against Germans east of Vilna. Also against the Austrians further south, making most effective use of the bayonet and capturing altogether sixteen hundred prisoners.

The hottest affair followed the Austrian attack on two villages north-west of the town of Wisnevetz. The enemy, notwithstanding violent machine gun and artillery fire entered the Russian trenches cheering. A desperate bayonet fight ensued resulting in the expulsion of the enemy with great loss. Then the Russians counter-attacked and pursued the Austrians to the latter's trenches where the whole of the assailants fled, surrendered or were bayoneted.

THE OPERATIONS IN MESOPOTAMIA.

Delay in of Official Recognition.

Monthly Reports Desired.

ALLAHABAD, September 22.

A London correspondent of the "Pioneer" cabled on the 20th instant:—A correspondent of the "Times" referring to a recent leading article in that journal commenting on the meagreness of information regarding the operations in Mesopotamia, and the neglect of any recognition of the doings of the troops engaged, quotes a letter received by the last Mail, complaining of the lack of recognition, and writes of instances of very gallant actions performed in December and only mentioned in despatches published in April. He contrasts the delay with the speedy recognition given to brave deeds in France. The "Times" correspondent suggests that the India Office might publish a monthly statement concerning the operations, with such details of the doings of particular units as can be given without military disadvantage.

HOLLAND.

The Neutrality of Holland.

Her Majesty's Assurances.

LONDON, September 22.

HAGUE:—In a speech from the Throne at the opening of the Parliament Queen Wilhelmina emphasised on the determination of Holland to maintain her integrity and to observe strict neutrality. Her relations with the foreign Powers continued to be friendly. Her Naval and Military forces were ready to protect the national interests. Extraordinary intervention of Government was still necessary in connection with the Importation of provisions and raw materials, and to check the rise in the prices and to prevent the export of food stuffs and raw materials which could not be spared. Proposals for the revision of the constitution which was already announced would soon be submitted. Fresh taxation was necessary to meet the deficit and also to defray fresh expenditure. The economic situation which Her Majesty has continued to pursue in the East Indies causes no anxiety. Pending the introduction of the

TELEGRAMS.

Navy Bill, obsolescent material will be gradually replaced. First consideration is being given to the defence of the Indies. Her Majesty stated that she looked to the future full of hope, relying on the energy of the people to bear courageously the heavy burdens which are the inevitable consequence of the present distressing situation.

The Budget was subsequently presented. It forecasts the creation of a fund to provide for the large number of guns and ammunition. In view of the great role of heavy artillery in this war, and in view of the extension of air service, the Budget estimates a deficit of 22277000 guilders.

No Talk of Peace.

AMSTERDAM:—The 'Telegraph' remarks that the most striking feature of the speech from the Throne was the absence of allusion to any attempts by the Dutch Government to promote peace.

EG PT.

NEWS FROM EGYPT.

The Bomb Outrage Enquiry.

Safe Passage Through the Suez.

ALLAHABAD, September 22.

According to the 'Pioneer's' Egyptian notes from Cairo the bomb outrage enquiry appears likely to last for some time. Very satisfactory progress has been made and the authorities believe they now have in custody the man who rented the house from which the bomb was thrown. The man was sent down from Cairo with a batch of other suspects and was picked out from among them and indentified by the barber who acted as broker for the letting of the house. The Police appears to be convinced that they have at length laid their hands on the two principal actors.

Great precautions are being taken to protect the Suez canal. The correspondent says that passengers to and from India and the far East need feel no nervousness during their passage through the Suez Canal. Greatest care is taken to protect vessels as well as the canal itself and the proclamation just issued is but an additional precautionary measure in this direction. Egypt is making an increasing number of hand grenades for use in Gallipoli. The various enemy buildings have been one by one taken over by the British military authorities and are being used as hospitals etc.

Expulsion of Political Agitators.

The Government have at last made up their minds to make a clean sweep of all political agitators and suspects, of higher as well as of lesser degree. As a first step, enemy subjects have been forbidden to move out of their registered locality, and no exemptions will be granted under any circumstances. Next, all the ex-Khedive's friends or agents are being expelled. Some have already left the country, and they will be followed by other political suspects.

GERMANY.

Germans Admit French Success.

Compelled to Evacuate Position.

LONDON, September 21.

AMSTERDAM:—To-night's Berlin communique contains unusually interesting references to the Western front. It emphasises that the French guns in the region of Arras have maintained an almost uninterrupted heavy fire. It admits that the French batteries shot to fragments the lock on the Marne-Aisne Canal north-westward of Rheims, the Germans being compelled to evacuate the position during the night.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, September 22.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—21st September—Russians are stubbornly resisting German advance and covering their steady retirement.

A Russian communique says the enemy's artillery fire has become more intense and actions are taking place on the river Ickau in the Riga region. After a desperate engagement the Russians have recaptured the trenches near the railway west of Jacobstadt. There has been sharp actions 11 miles southwest of Vinsk and the Russians have dislodged the enemy from Vitz 33 miles due south of Vinsk and east of Vinsk Vitsa Railway. Northwest of Molodetchno midway of Vitsa and Vinsk fighting continues for the possession of the Vitsa passages and the conduct of the Russian troops is marked by coolness and assurance under most trying conditions. On the front of Vitsa Lida Railway and on the east bank of the Shara the position is stationary. Fighting is taking place 24 miles east of Kovel and 12 miles north of Luck.

From the western front further violent artillery action is reported.

The Italians by their artillery fire have been able to drive back the Austrians from the wood on the Kars Carso plateau.

Sir Ian Hamilton on the Dardanelles operations in May and June says that the determined valour shown by the Australian and New Zealand Brigades is worthy of particular praise and describes how after the first action subsequent to landing some warfare gradually succeeded manoeuvre battles in one open. One incident specially referred to was the attack by the 6th Gurkha Bluff Scouts descending to sea working their way through broken ground along the shore and crawling hand and knees up the precipitous face of the cliff. Success was due to careful preparation and organisation by Major-General H.W. Cox, Commanding the 29th Indian Infantry Brigade, Lieut. Col. C. G. Bruce and Major F. A. Winter. The

TELEGRAMS.

only practicable breaches are small cramped breaks in the practicable lines of cliff. Wastage by bombardment and wreckage of lighters and small craft led to crisis after crisis in our carrying capacity and every danger and every difficulty was doubled by the appearance of submarines. The net result of the operation was however a steady gain of ground.

CALCUTTA.

In Aid of War Relief Funds.

CALCUTTA, September 22.

In aid of the War Relief Funds it is proposed that a Fire Brigade Tournament be held shortly in Calcutta. According to the programme the tournament will practically illustrate the methods employed by the Brigade from the time information is received regarding the outbreak of fire and the various means adopted in subduing the conflagration. The programme will open with a march, past of the fire engines, followed by a drill which will demonstrate how injured persons are picked up. An exhibition will then be given of the work with chemical machines when the men engaged in work will wear respirators and smoke helmets. Rescues by fire escape will be another very interesting feature of the programme and in this connection it might be noted that the Calcutta Fire Brigade possesses the tallest ladder in India up to a height of 90 feet.

The Calcutta Corporation.

Repayment of 5% Loan.

CALCUTTA, September 22.

The Calcutta Corporation at their meeting this evening confirmed the Finance Committee's proposal for financing the repayment of the 5 per. cent loan of Rs. 25,00,000 of 1885-86 which falls due on the 1st September 1915 be approved, namely, that Rs. 10,41,385 be secured by sale of debentures from the sinking fund the Corporation purchasing these debentures at the market price and re-issuing them to the sinking fund in lieu of the cash contribution and that pending the raising of the loan for Rs. 13,10,625 the amount required for the repayment of the loan of 1885-86 be advanced from time to time out of the surplus cash balances of the municipal funds. The corporation also approved of the scheme for motor ambulance service for Calcutta. Two vehicles at the estimated cost of Rs. 10,000 each will be provided for the present. Government will be asked to pay one-third of both the initial and recruiting cost of the scheme, the Corporation bearing the remaining two-thirds.

Leaving Court with hat on.

Hat Ordered to be Detained.

CALCUTTA, September 23.

An amusing incident occurred on Wednesday at the Court of the Officiating Chief Presidency Magistrate. An Anglo-Indian gentleman was seen leaving the Court room wearing his hat. The Magistrate drew the attention of the Court Inspector who called out "Hat off". The Magistrate sent for the offender. This gentleman profusely apologised for his inadvertence. The Magistrate with some element of humour pardoned the offender but apparently to meet the ends of justice ordered the detention of the hat till the rising of the court. The order was carried out to the amusement of the spectators, but proved a source of great discomfiture to the owner who had to remain in court for some time before his hat was restored to him.

UNITED PROVINCES.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, September 22.

Rash Behari Bose's name stands first in the list of the accused in the Benares conspiracy case. In addition to names already published the following are among the accused:—Bankim Chandra Mitra of Bankipore, Tulsi Das Maitra, Bibhuti Bhusan Haldar, Pingley (who has already been convicted to death in Lahore conspiracy case) Babu Ram Vinayak Ram, Hiranmaya Bannerjee, Nalini Mohan Mukherjee of Lucknow, Narendra Nath, Prabab Singh, Girtja Babu of Bengal and Lachminarain of Delhi who along with another was interned last week. Almost all of them are of 24 years. The number of arrests is reported to have risen to 15. The case was taken up to-day. The exact date on which trial will commence is expected to be announced to-morrow.

Bimal Chandra Mukherjee B. A.

There is a misconception in certain quarters that arrest of Bimal Chandra Mukherjee B.A., is in connection with the Benares conspiracy case. Bimal has been prosecuted under Section 110 and his trial will take place in the District Magistrate Mr. Lambert's court on the 27th instant. Two securities of Rs. 2500 each have been demanded for his release on bail. In the meantime he has been put into the Central Jail.

ABNORMAL RAINFALL.

LUCKNOW, September 23.

Lucknow's annual rainfall averages 36 inches. The total amount registered to date is 71.15 inches. Total rainfall for the whole year of 1894 when the last big floods occurred at Lucknow was 70 inches.

BURMA.

Waging War Against the King.

Shans Ordered to be Hanged.

RANGOON, September 23.

On the 14th August Mr. Bell I. C. S., Additional Sessions Judge Mandalay, tried four Shans on charge of waging war against the King in what is known as Kamaing rebellion, convicted all the accused and sentenced them to death. The story as disclosed in the judgment was that the ringleaders claimed magical powers and with the object of impressing the religious people in the Kachin country

TELEGRAMS.

they stole paddy as tribute and actually offered rewards for the head of the Deputy Commissioner. The matter culminated in a fight at Kawang between the Kachins led by accused and the native troops of whom four were wounded. For the defence the Shans stated that they were touring in search of medical drugs in the country and by accident the Kachins rebellion occurred while they were there. To save himself and his companions being sold to Kachins as slaves the leader of Shans claimed magical powers. Believing in claims to magic and to prove it they incited Kachins to rebel and in the skirmish at Wawang two were killed. In passing orders the Sessions Judge Mr. Bell said:—No doubt the accused incited the Kachins to wage war against the King by instigating and direct aid.

All the accused appealed to the Judicial Commissioner, Upper Burma against the conviction and sentence but he rejected the appeals. A further petition to the Lieutenant-Governor has resulted in the Local Government confirming the conviction and the sentence of death but remitted the sentence of forfeiture of property.

BOMBAY.

The Deccan Gymkhana Tournament.

A Running Race of 27 Miles in 3 Hours.

POONA, September 22.

An interesting function took place in Sanglikar's Wada this evening when His Highness the Chief of Sangli on behalf of the Sangli Students' Association, Poona, presented a purse to Mr. S. V. Datar of Sangli for his having run a race of 27 miles in 2 hours and 59 minutes in the Deccan Gymkhana Tournaments beating all but one previous record of Marathon competitors. Speeches giving a short history of the Association and the life sketch of Mr. Datar were made after which the Chief made a short speech eulogising Mr. Datar for his success in the running race. The Chief advised the students to work whole-heartedly for the Association in their leisure hours after attending to their studies which should claim a large part of their time while they remained students. The Chief gave a present to Mr. Datar and a donation of Rs. 100 to the Association.

Rs. 2000 for a National Institution.

POONA, September 23.

Rao Sahab Raowji Ramachandra Rao Kale, Public Prosecutor, Satara has given a donation of Rs. 2,000 to the new English School, Satara, conducted by the Deccan Education Society, Poona.

Distress In Guzarat.

BOMBAY, September 23.

A meeting of citizens of Ahmedabad will shortly be convened to consider what steps should be taken to relieve distress of famine and to save agricultural cattle from going into the hands of butchers. It is proposed to immediately raise fund of at least one lakh of rupees.

Mr. Andrews Sails for Fiji.

BOMBAY, September 23.

Mr. C. F. Andrews accompanied by Mr. Pearson leaves Bombay to-day for Fiji island to make personal investigations into the conditions of the Indian indentured immigrants.

PUNJAB.

Lahore Conspiracy Case.

Bhai Parmanand's Appeal for Mercy Rejected.

LAHORE, September 22.

It is stated that the appeal of Bhai Parmanand convicted in the Lahore conspiracy case to His Honour the Lieutenant-Governor has been rejected.

SOUTH INDIA.

Who Saved King Constantine?

COLOMBO, September 23.

It is reported that Dr. R. P. Strong, Formerly Acting Director of Bureau of Science in the Philippines and now in charge of the Red Cross work in Serbia was mainly responsible for the recovery of King Constantine of Greece from his recent serious illness.

LATEST TELEGRAMS.

(REUTER)

Fourteen lives were lost in the mine explosion at Nuneaton.

In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that he was continually communicating with the Dominion Governments on war matters. If the Premiers of the Dominions were able to visit Britain as Sir Robert Borden had done the Government would warmly welcome the opportunity of similar discussions with them.

There were intense outbursts of artillery fire at many points on the front including Belgium. The allied aviators bombarded the enemy's cantonments at Middlekerke also a train between Bruges and Throuit. Eight aeroplanes effectively bombarded the railway station at Conflans between Verdun and Metz.

A communique says that the Russians have achieved another fine success in the southern theatre capturing the forest in the lower half of the Pripet region on the river Stry taking prisoners and machine guns. The Russians dislodged the Austro-Germans in the region of Dubno capturing an important bridgehead and further eastward the Russians won battle northward and westward of Kremenetz taking a large number of prisoners.

THE IMPERIAL COUNCIL.

The Viceroy's Speech.

DEBATE ON MR. SHAFI'S RESOLUTION.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(By Wire.)

SIMLA, September 22.

H. E. the Viceroy who was loudly cheered said:—

It has been a source of profound satisfaction to me that it has been within my power to accept for discussion the very moderate and statesmanlike resolution, happily devoid of all controversial character, that has been proposed by the Hon'ble Mr. Mahomed Shafi, and it is a matter of still greater satisfaction and pleasure to me to be able to announce that the Government of India gladly accept this important resolution, which has their warmest sympathy, and if it is accepted by the Council as a whole the Government will readily comply with the recommendation contained therein. We have all listened with deep interest to Mr. Mahomed Shafi's eloquent speech and it is a real pleasure to the Government of India to be able to associate themselves with his resolution.

Before proceeding further it would be as well that I should recapitulate what has taken place at the Imperial Conferences in the past and define the actual

Constitution of the Conference

as created by the Governments who have hitherto been represented in it. It was due to the presence in London in 1897 of the Premiers of the various self-governing Dominions representing their countries at the celebrations of the Jubilee of the late Queen Victoria, that the idea of a Colonial Conference first took practical shape, and similar meetings took place in 1897, 1902 and 1911. At the earlier meeting the Secretary of State for the Colonies presided. In 1897 the Secretary of State for India attended the formal opening meetings of the Colonial Conference, but at subsequent proceedings neither he nor any representative of Indian interests was present. At the meetings of the Colonial Conferences held in 1897 and 1902 the Secretary of State for India neither attended nor was represented. In 1907, by arrangement between Lord Morley, then Secretary of State for India, and the Prime Minister, Sir James Mackay, now Lord Inchcape, was permitted to attend the meetings in the absence of Lord Morley, not as a member of the Conference nor as the representative of India, but on behalf of the India Office, and with a view to the representation of Indian interests, and in a debate upon Colonial Preference, Sir James addressed the Conference at some length, explaining the free trade principles on which the economic situation in India is based. In that year a new constitution was approved by the Conference for its future gatherings. Henceforth, it was to be known as the Imperial Conference and was to be, in the words of a Resolution passed by the Conference, a "periodical meeting for the discussion of matters of common interest between His Majesty's Government and the Governments of the self-governing Dominions beyond the seas. With the change of title, an additional importance was given to the assembly by the assumption of the Presidency by the Prime Minister of the United Kingdom. The members of the Conference, as then and now constituted, are the Prime Ministers of the United Kingdom, the Secretary of State for the Colonies and the Prime Minister of the self-governing Dominions, but, again in the words of the Resolution, such other Ministers as the respective Governments may appoint, will also be members of the Conference it being understood that, except by special permission of the Conference each discussion will be conducted by not more than two representatives from such Government and each Government will have only one vote. At the Imperial Conference, of 1911 the Secretary of State for India was present at a meeting, but India herself had no recognised place in this Conference. Representation is, therefore at present confined to the United Kingdom and the self-governing Dominions, and no one can now attend the Conference as a representative except a Minister. Further alterations in the constitution of the Conference are made only by, and at, the Conference itself, and if a precedent be followed it would take effect only at the next succeeding Conference.

From this statement of the actual constitution of the Imperial Conference you will see that the ultimate decision upon

The Representation of India

at the next meeting of the Conference rests with the Conference itself. It is, of course premature to consider the manner in which the representation of India, if admitted, should be effected, but "prima facie" it would appear reasonable that India should be represented by the Secretary of State, and one or two representatives nominated by the Secretary of State in consultation with the Viceroy, such nominees being ordinarily selected from officials resident or serving in India. The present practice of the Imperial Conference excludes non-official representatives. It would, of course, be incumbent on these nominees to act in the Conference in conformity with the policy and wishes of the Secretary of State. Just as in the case of the Self-Governing Dominions, the Ministers accompanying the Prime Minister have to take their policy from him, and the constitutional position of the Secretary of State is infinitely superior.

I have thought it desirable to put before you all the difficulties and obstacles that present themselves to the attainment of the object that we all desire and have in view.

His Majesty's Government's Attitude.

At the same time I am authorised by His Majesty's Government, while preserving their full liberty of judgment and without committing them either as to principles or details to give an undertaking, that an expression of opinion from this Imperial Legislative Council in the sense of the Resolution that is now before us will receive most careful consideration on their part as expressing the legitimate interest of the Legislative Council in an Imperial question, although the ultimate decision of His Majesty's Govern-

ment must necessarily depend largely on the attitude of the other members of the Conference. This is, I venture to think, all that we can reasonably expect at the present time, and that such a pledge is eminently satisfactory as showing due consideration for the claims of India. We can only hope with trust and confidence that, when the right moment arrives, these claims may merit the approval and support of His Majesty's Government, and receive sympathetic consideration from the Government of the Self-Governing Dominions.

We have no knowledge of the date when the next Imperial Conference will be held nor what form it will take. But much has already happened since the last Conference was held in 1911, which will leave a lasting mark upon the British Empire, and it is to me inconceivable that statesmen of such distinguished ability and far-seeing patriotism as the Premiers and Ministers of the Self-Governing Dominions will not realise from recent events the great and important position that India occupies amongst the various Dominions and Dependencies composing the British Empire. It is true that India is not a self-governing Dominion, but that seems hardly a reason why she would not be suitably represented at future Conferences. India's size, population, wealth, military resources and lastly her patriotism demand a suitable representation. No Conference can afford to debate great Imperial issues in which India is vitally concerned and at the same time to disregard her. To discuss questions affecting the defence of the Empire without taking India into account would be to ignore the value and interests of the greatest military asset of the Empire outside the United Kingdom. So also in trade, to discuss questions affecting commerce within the Empire without regard to India would be to disregard England's best customer. To concede the direct representation of India at future Imperial Conferences does not strike me as a very revolutionary or far-reaching concession to make to Indian public opinion and to India's just claims, and I feel confident that, if and when this question is placed in its true light before the Governments of the Self-Governing Dominions they will regard it from that wide angle of vision from which we hope other Indian questions may be viewed in the near future, so that the people of India may be made to feel that they really are, in the words of Mr. Asquith, "conscious members of a living partnership all over the world under the same flag."

Mr. Setalwad's Observations.

Mr. Setalwad in the course of his speech on Mr. Shafi's Resolution said:—"I don't understand the importance of the demand made by this Resolution nor do I deny the desirability of securing what it demands. But I do not think and I still hold to that opinion after what has been said that it would have been desirable if this resolution had been postponed to a more convenient occasion. I will explain in a few words what I mean. The war that is going on has brought about a state of things which must require a readjustment of the views of various people as to India, its people and its Government that it reveals a new state to the people who did not before realise the real circumstances and the reality of the position. India has been and always will be loyal to the British Crown. All our best interests are bound up with the honour and glory of the Empire and the war has demonstrated more than anything else that India has and will always remain loyal to the Empire and will strain every nerve and make every sacrifice for maintaining the glory of the Empire. India has been fighting for freedom and liberty on the soil of Europe shoulder to shoulder, with the soldiers of England, France, Russia and other Allies and it is freedom and liberty that India will naturally expect. I do trust and hope that when the war is over and when the time comes to take stock of things there will be such a readjustment made in India with regard to its Government that India will be able to secure what I submit it has a right to expect self-government within the Empire. It wants and expects that methods of Government to be so adjusted so as to make Government really responsible to the people. In fact what is needed is government of the people by and through the people."

Mr. Asad Ali Khan.

Mr. Asad Ali (Madras) in supporting Mr. Shafi's resolution said that in the evolution of a truly Imperial policy based upon justice and righteousness India had much to contribute and the idea underlying the holding of the Imperial Conference admitted of sufficient room for expansion so that it might not be unreasonable to hope for the engagement in the near future of a conference so as to include India and other portions of the Empire. India based her claim upon her position within the Empire. Her loyal devotion to her inclusion would mean the practical recognition of India's high status and would gradually pave the way for her steady advancement, along the path of self-government. In conclusion the speaker said to Mr. Asquith would belong the honour of associating India with the Imperial Conference and he congratulated the Government of India upon their entertaining this proposal.

Other Speakers.

Sir Ibrahim Rahimtullah, Pandit Madan Mohan Malaviya and Mr. Vijayaraghavachari also spoke.

Raja Kushalpal Singh supported the Resolution on behalf of the Taluqdars of Oudh.

The Maharaja of Nashipur in the course of a brief speech supported the motion and alluded to the Viceroy's services in advancing the legitimate aspirations of the people.

TELEGRAMS.

Mr. Shafi in summing up said what he meant by the phrase that India should be officially represented was that India should be represented in the same manner as the self-governing colonies were represented in the Imperial Conference. After the resolution was formally accepted the Council adjourned to 1st October.

The Bombay Chronicle's Comment.

The "Bombay Chronicle" commenting on the debate on Mr. Shafi's Resolution deprecates the notion that India's admission to the Imperial Conference should be dependent on the good will of the Colonies though it anticipates that India would be warmly welcomed at the Conference by the Dominions. Opposition, if there is any, will come from other quarters. The journal adds:—"The only matter which really provokes anxiety is the settlement of the character and extent of India's representation. Mr. Shafi uncompromisingly demanded direct representation like that of the colonies. The Viceroy spoke of representation by the Secretary of State and one or two officials nominated by him in consultation with the Viceroy. But it must be said at once that exclusive official representation will not satisfy India's sentiment of her practical needs." The Secretary of State it goes without saying or his direct nominee must be India's Chief representative and an official representative from India is no doubt necessary and desirable. But Mr. Surendra Nath Banerjee was quite right when he said that mere official representation as far as the public of this country are concerned might mean little or nothing and might even be attended with some risk. It is essential that the interests of the people of this country should be specially represented by a non-official Indian and we see no difficulty whatever in arranging this. There are scores of public men in this country who are fitted for the task of undertaking the care of the interest of the people of India at an Imperial Conference and it would be deeply disappointing to public opinion in this country and a national humiliation if one of them were not chosen to counterbalance the official elements. If it is proposed to have two representatives from India nominated by the Secretary of State in consultation with the Viceroy one of them should certainly be a non-official and an Indian who commands the confidence of the people such a man for instance as Sir Ali Imam or one of the leading non-official members of the Imperial Council.

Answers to the Hon. Mir Asad Ali Khan's Questions.

Sir William Clarke replying to Mir Asad Ali's question re Excise Advisory Committees said:—"As regards the first part of the question a statement containing the information asked for in heads (a) and (b) and a memorandum regarding the constitution and working of the Excise Advisory Committees which contains the information asked for in head (c) are laid on the table. As regards the second part the attention of the Hon'ble Member is invited to paragraphs 5 and 6 of the excise despatch to the Secretary of State to paragraph 6 of His Lordship's reply No 77 Rev. dated the 26th May, 1914 and to paragraphs 3 of the Resolution in this department No 6305-6326-231 dated July 25th, 1914 which were all published in Volume 1 of papers relating to excise administration in India, 1914. From these it will be seen that the desirability of the extension of the system of Advisory Committees and the enlargement of their functions and powers has been generally accepted and administrations have been asked to report the action which they propose to take in this direction. A report has recently been received from the Government of Bengal on the working of the Excise Licensing Boards appointed in Calcutta and its suburbs in 1913. The experiment initiated by the Local Government has so far worked fairly well but the circumstances under which it has been tried are not such as to justify the Government of India in requiring its extension to other provinces at the present stage. The Government of India are however ready to allow the experiment to be tried in other provinces where it would be warranted by local conditions and the report of the Government of Bengal is being communicated to other Local Governments and administrations for such action as they may deem fit to take."

Sir William Clarke replying to Mir Asad Ali's question regarding post office holidays for Ramzan and Iduzzuhar festivals in Madras said "In 1911 the Southern India Chamber of Commerce was consulted as to six days to be observed throughout Madras as extra holidays in the post office. After considering the local importance of the various festivals the Chamber recommended that one of the holidays should be a Mahomedan one. This proposal was accepted and no objection to the arrangement has since been received by Government, because the local authorities endeavour as far as possible to exempt Mahomedan employees from duty on the Iduzzuhar festival. In these circumstances the question of making Iduzzuhar a general post office holiday in Madras has not been considered by the Government but they will bear the Hon'ble Member's suggestion in mind when deciding on the list of holidays to be observed in 1916."

Bombay High Court.

Pearl Merchant's Insolvency Case.

BOMBAY, September 22.

At the High Court to-day Sir Dinshah Davar, Commissioner in Insolvency, proceeded with the hearing of the matter of a notice issued under the Insolvency Act against Rao Bahadur Naginchand Javerchand, one of the largest pearl merchants in India. His debts amounted to a crore and a quarter. The notice was issued owing to the fact that he fraudulently and with intent to conceal the state of his affairs made false entries in his account book, showing a return of pearls of the value of 25 lakhs and 3 lakhs to the Indian Specie Bank. In an alternative it was further alleged that he made away with pearls of the value of Rs. 24,84,578 out of Rs. 7,716,580 which he received from the Indian Specie Bank. His Lordship remarked that according to the notice the insolvent was at present worth 50 lakhs of rupees. It was pointed out on behalf of the insolvency through his debts were alleged to be a crore and a quarter, creditors to the extent of 82 lakhs and odd and creditors to the extent of 37 lacs were partly secured. So to reality the debts of the insolvent were 9 lakhs only and not a crore and quarter as alleged by the official Assignee.

జాబులు

I

కర్నూలుమండల సంఘసంస్కరణసభ.

అయ్యా,

రెండవజిల్లాసంఘ సంస్కరణసభ రాబోవు అక్టోబరు నెల 28, 24 తేదీలందు సంద్యాలగ్రామములో మహానందీ శ్రీర జేవాలయమున వేయబడు పండిట్లో సమావేశమగును. బ్రహ్మచీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు అగ్రా సమాధిపత్యము వహింతురు.

ప్రే॥ మహానందయ్య,

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు,

రెండవజిల్లా సంఘసంస్కరణసభ.

II

దసరా సంఘమును విలీనం చేయుదురు.

అయ్యా,

దసరా సంఘములో జరిగిన బోధకుల సమీక్ష మొదలగు జ్యోతిషములకు గానోడుకారు తమ దరఖాస్తులను ఈ నెల 15వ తేదీ వరకు పంపుకొనవలయును. ఈ వత్సరము వస్త్రాలు మొదలగు వారు చాలామంది రాబోవున్న వారు గాన దరఖాస్తులు ఈ నెల 15వ తేదీ వరకు పంపుకొనవలసిందిగా తెలియజేయుచున్నాము. చేయుటకు మీరు గా నుండరు.

వి. నారాయణమూర్తి,

బాయిలకు కేటర్లకి, దసరా సంఘము.

III

త్రాగుబోతులు.

అయ్యా,

మా బస్తీమధ్యకు రమ్మదొంగలు లుండుటవల్ల నెమ్మదికి భంగముకలుగుచున్నది. రాత్రులందు అవీధులను వెళ్ళుట కక్రమము కాదు. ఒకవేళ అసలగును బట్టి వెళ్ళవలసి వచ్చిన యెడల బూతులూ, దెబ్బలూ తగిలినవే. సాయంత్రము కాగానే త్రాగుబోతులు ఈ దుకాణములవద్ద చెరితప్పత్రాగి, ఒకటి తెలియకుండు తూము, నానా అల్లము చేయుచు ఆవీధున వెళ్ళుచున్నది. తిట్టులయు, హేళనచేయుటయు కలుగుచున్నది. ఒకవేళ మారు జూలిచ్చినయెడల, చూడండి యొక చానిపాట్లు కట్టలకు కట్టలకు చూడ కలుగవు. పురుషులకి యిట్లుండ ప్రీతిసంగతి చెప్పనే పనిలేదు. రాత్రుల యందు రమ్మదొంగలు పిచ్చిని పోచుడదని ఒక వదంతి యేర్పడెను. కాబట్టి దీనినిగురించి అధికారులు తమ శ్రద్ధతీసికొని త్వరలో ఈ దుకాణములను బస్తీమధ్యను లేకుండుటకు ఏర్పాటుచేయించి, నెమ్మదికి భంగము కలుగకుండ చేయగలందులకు కోరుచున్నాను.

రాజమండ్రి,

పురవాసి.

IV

కర్నూలు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి.

అయ్యా,

“ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి” అను పేరుతో నాక సంఘము కొంతకాలమునుండి మాయూర నేర్పడి కొన్ని సభలను గావించి, ఉపన్యాసములనిచ్చి, ఆలసట జెంది, కుంభకర్ణుని వలె రమారమి ఇరువది మాసములనుండి నిద్రించుచున్నది. ఈ సంఘమునకు బ్రాహ్మధారమైన మహారాజు శారాయణమూర్తి గారు కర్నూలు మిషన్ పాఠశాలనుండి నెలూరువకు బదిలీ అయిన కారణముచేత నీ సభను మేల్కొల్పువారు లేకపోయిరి. ఈ కాలములో నిక్కడి తెలుగుభాషయుక్క దుస్థితిని ప్రజా వాడుకల తటస్థ భావము మూచి ఏదైన గొంత ప్రోత్సాహము గలగ జేయవలయు నని ఇక్కడ రాజకీయోద్యోగమున నుండు మహారాజు శిరింజీ కుటుంబరావుగారు వెద్ద తగగతులతోని బాటచే వ్యాసముల వ్రాయించి అందు తమ వ్యాసము వ్రాసిన రంగయ్యయను బావనికి గొన్ని పుస్తకరత్నముల బహుమాన మొసంగవలసి 18-9-1915 న మా సంఘమును నిద్ర లేపి, మహారాజు శిరింజీ నరసయ్యగారి యగ్రాసమాధిపత్యము క్రింద సదగు సంఘము సమావేశమై కొంత ఉపయోగకరమైన పని జేసిరి. మహారాజు శారాయణమూర్తిగారికి బహుమతి మహారాజు శారాయణమూర్తిగారు సహాయకార్యదర్శిగా నేర్పరుపబడిరి. ఆంధ్రులందరి యుపయోగార్థమై “ఆంధ్రులకు నామ” స్థాపించబడవలయు నాయు, ఆంధ్రవత్రిక యును, ఆంధ్రవత్రికయుక్క పత్రికయును, సమకూడు ద్రవ్యమునుబట్టి ముగిసి పత్రికలు గ్రంథములు చెప్పించి

1-10-15 తేదీనుండి “తెలుగులకు నామ” వాడుకలో నుండ కలయుననియు సగ్రాసమాధిపతిగారు, పి. కుటుంబరావు గారు, ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి మరొకరినకు సహకరించిన మొదట నిట్లే తీర్మానింపబడి చందాపట్టిముకటి వ్రాయబడి నది. మొట్టమొదటనే పి. కుటుంబరావుగారు రియాపాటుల నిచ్చుటకు వాగ్దానముజేసి ప్రోత్సాహపర్చగా రమారమియ 30 ల మొత్తము తమకుమీ చందావేయబడినది. అగ్రాసమాధిపతి గారికి, ఆనాటి కార్యసామకూలమున కందరిని బురికొల్పిన కుటుంబరావుగారికిని వందనములతో సభ ముగిసినది. భగవంతుని దయవలన వైతిర్యానము నిర్వహించబడినయెల్లరు చందాలతో బనితేకయే “రీడింగురూము” నుపయోగపరచుకొనవచ్చును. ఒకరు.

V

మా దురదృష్టమేనా!

అయ్యా,

లేరా! నువ్వుదొరిమివా ఒక్కరై ననులేరా! ఇది మా దురదృష్టమేనా! వీరికి బ్రతిక్రియలేదా! ఎన్నటికి నోకలే ద్రోహయా? వేరొండు మార్గము కావరాదా? ఈ మర్గములే యంత్రములా? ఈయల్లికి బద్దలే, ఈ గుంజగోలెనులే యంత్ర ప్రోవకరణములా! ఈమట్టుల యకాణములే వర్తకపు “సావులా”? పరమేశ్వరా! ఎంతకాలము నువ్వుట్టి వైశ్యస్థితి యం దుంచెదవు? మోక్షుల దారులను ముగియితివే! ప్రాచ్యులు టరుల నిచ్చితివే! లక్షాధికారుల నిచ్చితివే! ఏమికార్యము! ఎందులకిచ్చితివి. ఒకరినైన నా దాస్యముకుగ జేసియుంటివా! లేదులేదు. లేదన్న నీవు గోపమా! అట్లయిన నేరే! ఒక్కరై నను (లేమిదని జాపుటకు గానరాక! ఒకని యాదార్యమును గూర్చియైన కని విని యుండలేదే! వైశ్యమహాసభకై శ్రీ ఉల్లాసరాజుగారు 1000 రూపముల విరాళమొసగినారే, అట్టి ఔదార్యవంతుని మాలో నొక్కరి జాపుమా! ఏమీ! మాటాడవు? లేకేమి! సమయమునకు వేచుచున్నారని యనుచున్నాడవా? అయ్యా! ఇంకేదేననుము! అంతయు నరుగుచున్నదే. అన్ని కొలములవారు ముందుకు వచ్చినారే, మే మింకను వెనుక క్రేలులలోనే చేరియున్నామే. ఏమీ! మావిద్యలోపమే యిట్టి యవధతువెచ్చినదా? విద్య! విద్య! అబ్బో! విద్యయన్న వణుకుపుట్టుచున్నదే. మాకేటికి విద్య ఉద్యోగములు చేయరా! ఉల్లేలనా! మాకందెబాట్లు చల్లగ నున్న బాలదా? మాగానుంచాలనేతయో, యంతకన్న నుత్తమమైనది వట్టవస్త్రముల నేతయో. అదీకాకున్న పొగాకులేక మా, అంతకన్న విద్య యేమన్నది? ఏమనుచున్నావు! జ్ఞాన నేత్రమును దెరిచిమాచివో నండే యిన్ని విద్య లడగియున్న వనియా? ఆహ! అవును. నిజమే. ఉన్నది. కాని, లేదని నే నేడువలేదయ్యా. అజ్ఞాన శీత్రమును దెరిచుటకు, భాషాభివృద్ధి యు; గ్రంథ పఠన, రచనా సక్తియు, భాషానిరూపణశక్తియు, మొదలగువలయు నుపకరణము లేకయ్యా మాకడన? అవి మాకిచ్చువా రెవర? మాకులభ్యవకు పెట్టా? అట్టి ఉపకరణములకు గూర్పుటకు మాకడ ధనమేద? వలయు ధనము నెచ్చింప వచుటకు నాదార్యవంతు లేద? ఏ మన్నది! కలకొక రూకనొప్పన జేసికొనవో తెలుకొలది సమకూడుననియో చెప్పెదవు సరే. నీవుతెచ్చినది బాగానే యున్నది. కాని, మాలో సత్యగ్యాకులేలే. సంఘ కట్టు

లేకే. మార్గప్రాములమే. మాపిల్లలకైన నుత్తమజ్ఞాన సంపాదనమునకు దగు మార్గముల నన్వేషింప మా కభిమానము లేకే. ఒకరిరావీయిన బాగుడద మాకావంకయు దొవకే..... అయ్యా! ఏమనుచుంటివి! నిరభిమాన పితాచపిశాచులు, అజ్ఞానశీటా విమోహితులు; స్వోదరపరాయణులు; తోపకార చింతామాతలగు మాకట్లు కాలికులబల యవధ దీర్చువా రెవ్వరునులేరు. లేకు. మామూటికిని లేకు. అక్కటా కటా! ఎంత వారుకావాక్యము వినిపించితివి! ఆహ! నువ్వు లను మాతాకులుగ జేసితివా! మాగుండెలు బగులజేసి నాడవే. ఇదియంతయు నరణ్యకోదనమేన! ఆహ! లేరా! ఒక్కరై నను మా కులోద్ధారకులేరా! ఇదియంతయు నరణ్యకోదనమే జేసెదరా! అట్లా మా దురదృష్టమేనా. విలపించు నొకవట్టుకాలి.

ప్రొఫెసరు వి. వి. డెవర్ గారు — వీరు కలియు. భీములని, పృథ్విగాంచి, ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నా, యునుగారి ప్రభువశిస్టులు. వీరి బలసాహసములు చెప్పవలసి కాదు. వీరివస్తువుల వివరములు. విద్యార్థులు పుంగువారు జయించారు గాన వీరిసర్వములను భూమి, యాశ్చర్యము నొంది గొప్పబహుమాన మొసంగెను. వీరు దక్షిణగోండుకాష్టా నములోని యనేక గొప్ప స్థలములను దర్శించి సన్మానించబడి నారు. ఈ నెల 12 తేదీ ఈ వారమునాడు. ఒంగోలు పా రలు కోర రామకృష్ణమూలూ, నర్కనుడనులను మా వెట్టి ఇంకవరకును, వీరు మొన్న చేసి అత్యుత్తమమైన పనులను, ఎవ్వరును జేసియుండలేదని చెప్పుట యొక గొప్ప గాదు. ఎంత గొప్పబలవంతులైనను వీరి పనులను చూచి యాశ్చర్యము పొం డకమానరు. 5000 పానల బరువుల యొక పెద్దరాతిని రొమ్మువైన పెట్టుకొని యినుపకయ్యు ఎర్రగా కార్చి యొక అరగజముపొడుగున పొగగట్టిరి. బలమయిన యొక యినుప గొలుసును, ఒక దానిని అవలీలగా త్రొంగి పిరి. తలపయిన గొప్ప రాతి నొక దానిని నుంచు కొని, సమ్మెటలతో మ్రక్కలుగా పగులగొట్టిరి. ముంతేతతో ఇనుమును పోలురాళ్లను కొట్టిపిండిచేసిరి. నొసటితో రాళ్లను, పగులగొట్టిరి. పొట్టువీడ పెద్దగానుని వెట్టిచూచి, ముక్కలుగా సమ్మెటలతో కగులగొట్టింపుకొనిరి. నలుదిమిందిమను మ్యలను ఒక బండివీడ గూర్పుండెట్టుకొని, రొమ్మువీడను, తొడలవీడను, ముంతేలివీడను, మెడవీడను పోచిచ్చిరి. ఇంకను ననేక యద్భుతపనులు జేసిరి. గుంటూరులో వీరు అద్భు తపనులను విద్యార్థులకు, కాలేజీలో చూప, వీరిని మెచ్చి “జూని యర్ స్ట్రామూర్తి” అను బిరుదును ప్రసిద్ధిపొలుగారు కొంత కాలము క్రిందట నిచ్చిరి. ఇట్టి కాండోష్మన జేతములూ జన్మిం చుట గొప్పయదృష్టము. వీరు రాబోవు దసరావేడుకలకు, బంద రకు పోయెదరని తెలియుచున్నది. అచ్చటసయితము, వీరు విజయలై, ఆంధ్రజేతమునకు, ముఖ్యముగా వీరు విద్యార్థులు గాన, ఆంధ్రవిద్యార్థులకు, ప్రభుత్వవిద్యుట్టుకు, ఆంధ్రమా తను ప్రార్థించుచున్నాను. అని ఒంగోలునుండి ఎక్. కేకవా చార్యులు అనువారు వ్రాయుచున్నారు.

కలకత్తా పోలీసు సిబ్బందిలో సవరణలు. — కలకత్తా పోలీసు సిబ్బందిలోని 6 గురు యిన సైక్లర్లను అసిస్టెంటు డి ప్యూటి కమిషనర్లుగా నియమింతురనట సత్యమాకాదని దొర తనమావారు ప్రకటించిరి.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగు లను నశింపజేయును.

కాటోల్ పాడులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును

210 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆరోగ్యవార్తములకు చీమలను వడకటిండ్లయందు నల్లులను, దోమ లను, పుస్తక పేటికలను చిరులనుండి కాపాడును.

ప్లేగు, టైఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాకండే కాటోలు నిన్ను కాపా డుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండ నేరరు. అనేక వస్తుప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమాన ములను పొందిన వి. అజువి అందు కంపెనీ, ఒకసారి, జపాన్ వారిచే కరుగు చేస బడినది. పాడరుపొట్టుములు మాదిరిచూచుటగాను ఆర్థజాచీగి రండి క సంపబడును. పల్లెటూళ్లనుండి వ్రాయువారు తమ చిరునామా, పోస్టు కడ్లు, విడివిడిగా వ్రాయించవలయును.

పోలు ఏజెంటు:—

టి. హర అండు కో, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

USE KATOIL AND NO MOSQUITOES WILL WORRY YOU

మనుష్యులకు వర్తనసాదము

దోమలు, నల్లులు, చిమలులు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురు గుల బాధల నుండి తొలగింప బడుదురు

ప్రపంచప్రసిద్ధి వడిసిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

హిందూదేశపు రైల్వేకంపెనీల వారి సమావేశము

ఈనెల 21-న రేపీయమున సమితి కలసింది. హిందూ అధ్యక్షులైన సమావేశము జరిగింది. అధ్యక్షులు దీర్ఘకాలమునుండి దానిలోను ముఖ్య విషయములు.

యొద్దకారణమున రైల్వేకంపెనీలవారికి చాలవస్తువులు కలిగినవి. యొద్దరంగమునకు వెళ్ళి సేవలు గానిపోవుట రైల్వేలలో పనిచేయువారు యొద్దమునకు వెళ్ళుటకు స్వచ్ఛంద సేవలలో చేరటము తటస్థము. దొరతనమువారి రైల్వేలకు ధనము సహాయముచేయు వీలులేకపోవుట అంగీకరించునది సరకులు రావీలులేకపోవుట ఈదేశమునగూడ రైల్వే కార్యకర్తలములలో యొద్దపావులను చేయింప బడుటచే స్వంతము లాగిపోవుట మున్నగు విషయాలనేకము కలిగినవిగాని ఆదాయముమాత్రమే ముఖ్యముగా కలదు. ఇదిగూడ గానే యున్నది. పనిచేయుట కధ్యక్షులమేమియును కలుగలేదు. అంగీకరించునది రైల్వేలలో సమయముగా ఈదేశమందలి రైల్వేలగూడ పనిచేయుచున్నట్లు సాహసముగాని వీనికి దగిన టిప్పులు చాలవలెనని అన్నిభాగములనుండియు సేవలను బొందాయి కదాచిరవుటచేర్చి క్రిందజరిగినవిధమునను బడయుగలిగినవి. 1907-8 సం॥మున ఈ కారణముననే వారి కధ్యక్షులను. కాని 1907-8 సం॥మున కధ్యక్షులను యొజ్జములనుపై సరియగుటచే నత్రములద్వారా పని జరిగినది. నన్ను చుల సభ్యులుగా నియమించిరి.

మార్పులు. రైల్వేబోర్డులోని సభ్యులు పూర్తిగా మారిపోయిరి. సామాన్య కార్యనిర్వాహకసభలో రైల్వే కౌన్సిలింగు నియమించుటన వదలి కలిగింది. ఇట్టి విషయపుదాఖాంతులను బట్టి సభ్యులు గాదుగాని అట్టి సభ్యులయొజ్జనావశ్యకత కలిగినవి అందులను రైల్వేలకును పరిజలకునగూడ చాలలాభము కలదు. అయోధ్యలోహిల్లందు రైల్వేలకు ఏజెంటుగా నుండిన మేజరు ఆర్. ఇ. గార్డినరుగారు రిటరంగమున కేగి ప్లాంట్లలో పరిశీలనచేసిరి. వీరి ధర్మరత్నము వీరి తండ్రిగారు కల్చుర్ గార్డినరుగారికి మును సానుభూతిని తెలుపవలెను.

రైల్వేకంపెనీలు

ఈవిషయం కను స్వయమున దొరతనమువారు కొంతయును రైల్వేలకు కొంతయును భరింపవలసియున్నది గాని ఆపంపకమును ఇండియా దొరతనము వారింకను నిర్ధారణచేయులేదు గాన నీ విషయము దొరతనమువారిని కోరవలసియున్నది.

1907-8 సం॥మున సభ్యులగునంగన మనమిప్పుడు పరిష్కరింపవలసిన విషయము లెన్నియో ఏర్పడినవిగాని వీరిన్నిటిని పరిష్కరించుట కనకాళముండదు. తోచినందున ఆలస్యము కాకుండ చేయుటకు కాల్వో సంఘమువారు కొన్నిటిని పరిష్కరించిరి. కొన్ని విషయములను పరిష్కరించుటకు పరిశ్రమ సరఫుము లేర్పగునబడినది.

సంకులకు రేటు.

రైల్వే కంపెనీల వారు సరకులకు రేటును నిర్ధించుటలో ఎరికి తోచిన రీతిని వారు తరగతుల నేర్పరించిరి. ఆటుంకులకులను ఒకకంపెనీవారి బండ్లలోనుండి మరియొక కంపెనీవారి బండ్లలోనికి సరకులు మార్చు బడి కావలసినట్లొక పారియే సామాన్య చెల్లింపునగోరవారికి చిట్కములు మున్నదిగాన నన్నికంపెనీలవారికగీతినే తరగతుల నేర్పరుచుటకు కొన్ని ఏర్పాటులు చేయబడినవి. దీనివల్ల గయల్వేబోర్డువారికి వ్రాసితిమి. వారు వర్తకసంఘములవారికి వ్రాయవలెనని వారికి వ్రాసితిమి వారందరు నంగీకరించిరి. ఇక మనముమీద బడయుచున్న పిమ్మట ఈ చిట్కము లోలగించుట కర్పించుచున్నాము. తూనికలుగూడ ఏకరీతి నుండవలెను. ప్రయాణికులకే టిప్పురైల్వేలలో నొక్కటిగానే యుండవలెనను విషయములగూడ వాలోచింపబడినవి. కొంతమందియొద్ద తవ్వురేటులను పుచ్చుకొనువిషయము గూడ వాలోచనలో నున్నది.

మాకములు.

దేశమందంతటను తూనికలొక్కటిగానే యుండవలెనను విషయమును చర్చించుటకు దొరతనమువారు రోకసంఘము నేర్పించిరి. బంగారమును శేరి ఈతూకములనే రైల్వేల వారును దొరతనములవారును అలంబించియున్నార గాన నీ పద్ధతియే దేశమంతటికిని అనుకూలము పుచ్చుచుంది కేభావమే కలిగినది.

బంగీల రేటు.

ఈ రేటులో కొన్ని లాభములున్నవి గాని వీనిని శరీరపరలనవచ్చినచో కొన్నిటికి రేటుధికము కావలసి వచ్చును గాన ప్రస్తుతమున్నట్లుగానే యుండవలయునంది.

పొరీసువారికి టిక్కెట్లు.

ఇవివరకు పొరీసువారికి రైలుటిక్కెట్లు కాతాపెట్టి ఇచ్చుటగలదు. అందువలన తిరుపతివచ్చుగా కాలసి వచ్చుచున్నది గాన నగదు పుచ్చుకొనుటయే మంచిదని కొందరు నూచించిరి గాని దొరతనమువారు కంగీరీరవరుగాన అదనముగా నగదును స్వయమున కొంతభరింపుడని దొరతనము వారిని కోరుటయే లెస్స.

రైల్వేల పు స్వయములు.

రైల్వేలకు రైల్వేగ్రాఫిక్సును సహకారముగొనుచున్నందులకు దొరతనమువారి కిచ్చుచున్న సామాన్య హెచ్చుగానున్నదను విషయమున ఇండియా మంత్రిగారెట్టిమాన్యురు చేయవీలులేదనియు ఈమెల్లము హెచ్చుగాదనియు వ్రాసిరి.

టర్రాండ్లు.

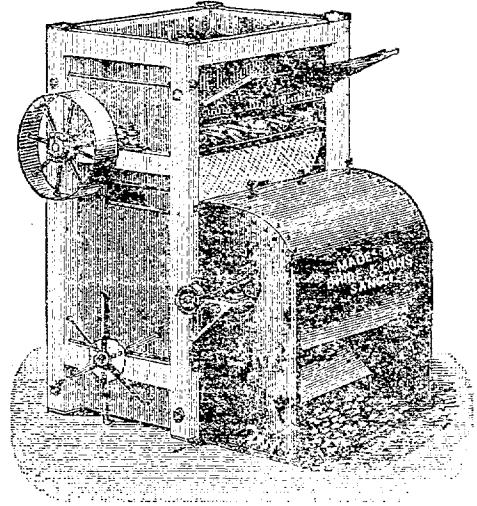
టర్రాండ్లను రైల్వేలకు తిరిగివేళ్ళు మున్నందులకు దొరతనమువారి ముచ్చుసామాన్య చాలదనగా పెద్దబాటలలోని బండ్లకు హెచ్చించెదమని దొరతనమువారినిగాని చిన్న బాటలలోని వారి కేమియు హెచ్చించననిరి. అని అధ్యక్షులునుడిచిరి. పండ్లకు ధాన్యమును ప్రశ్నకపుబండ్లు రైల్వే నెంట్లు గవర్నరుగారిబండ్లకు రేటు ప్రధానకార్యాలయముయొక్క మాన్యుమన్ను విషయములను గూర్చి గూడ ఆయన ముచ్చటించిరి. పిమ్మట కొన్ని విషయములు చర్చించబడినవి. ఈసమావేశమున వారముదిములు జరుగునని తెలియుచున్నది.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవసంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరినర్సోత్తమరావు, ఎం. ఏ., శైలిసులభము కథలు చదివిపట్టు చనవుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతులను వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచిక:- పి. పి. గా. పుపుసుము. వలయువారు:- ప్రపంచచరిత్ర కార్యాలయము, 14, కాలకిధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

Bhide & Sons, Sangli (Bombay) Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener

వేరుశనగలను ఒకము

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము వేరుశనగకాయలకు పడల గొట్టుటకు గాను నిర్మింపబడినది. లోపలి చక్రము పగులగొట్టుటకు శుభ్రముగా ఒలుచును బొంబాయి మదరాసు రాజధానులందున్న భాగముల ప్రశస్తికడనెడిది.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము. విశేషములు తెలుసుకొనగోరి ఇంగ్లీషులో మాత్రమైయుండును.

బైడె అందు సన్ను, సాగ్లి, బొంబాయి.

ఇప్పుడే తెప్పించబడినది! క్రొత్త ఫాక్టరీ వేనా మిగుల మేలైనది.

ధనలక్ష్మి ఫాక్టరీ వేనా

ఇది మాకై యింగ్లాండున క్రొత్తగాజేయబడినది. ఈవేనా సునుకొనుటకు దగిన పెట్టెయొదను వేనా మిదను మాకంపెనీ పేరు ముద్రింపబడి యుండును. దీనిని విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, కేరీళ్ళు మొదలగు వారు అలంకరించుచున్నారు. ఈవేనాలో కొరవలడిన నీరా యేకారణమున గాని కారకచాలదినములకులకు వుండును. ఇది "కల్పనైట్" జేయబడి, 14 కాంట్ల బంగారపు నిల్పు గలిగియుండును. ఈ నిల్పు మునకుండు ఇండియన్ ఉండుటచేత నెన్నటికి జెడఁ బోయియుండును. ఒక తూతీ యుపయోగించినచో ముఖల వేలు వాని నుపయోగింప సమ్యక్తంబు. వేనాలో నీరాగోయనట్టి గాను నీరింజి మొకటి వేనాలో నిల్పుచుండు. బుల్బోవ పోస్తే కాక దీనివేల యు. 3-0-0

ఐరోపా ఖండయుద్ధచరిత్రము.

మొదటి భాగము యు. 0-8-0 పోస్తే సరము. 0-10-0.

ఇది తెలులెలుగున వ్రాయబడి యున్నది. ఇప్పుటి ఐరోపాయుద్ధమునకు నిజకారణము అరబ్బియన్ వారు ఈ ప్రశ్నమును జదివితీరవలయును. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా మొదలగుదేశములు అత్తొత్తియైన వివరణములు చారికి గల వైరవివరణలు, వైరములముఃజుగిన యుక్ కొన్ని యుద్ధములు వానిఫలితములు అందరెఱుగదగిన ముఖ్యతైలిని వివరింపబడి యున్నది. ఇప్పుడు ఈ యుద్ధమునకు తటస్థమైన కారణము, కాంకె వారివారికి జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు, యుద్ధాంధులు మొదలగు విషయములు గల 120 పుటలతో 6 భాగోళ్ళపటములతో 30 పోస్టల్ పటములతో విలసిల్లుచున్నది. రెడన భాగమును సిద్ధపరుచున్నది. దగ్గరపులంపును.

చాన్సలర్ ఫాన్టన్ వేనా.

ఈ వైవేయను, మాకంపెనీ యంకితమును పెట్టెయొదను వేనామిదనుగల ఈ ఫాక్టరీ వేనా మాకొలుకు ఇంగ్లాండులో నిర్మింపబడినది. ఈవేనాకు నీరాపోయె అద్దపు రీతికారియొకటి వేనాలో పంపబడును. మాటిమాటికి నీరాయెత్తుకొను శ్రమదీచేటొలగును. ఉంచిన చేతివైపుకై యెత్తవలయునని వ్రాయవలెను. ఇందలి నిల్పు గొట్టు గొట్టుచే జేయబడినది. ఇది యెన్నటికి జెడఁ బోయియుండును. ఒకటి రెప్పించి యుపయోగించి మంచిచెడుగుల గనుగొనుడు. నిల్పుతోడ యు. 1-కి 1-8-0; గోల్డెన్లో నిల్పు 1-కి 0-4-0. పోస్తే కొనువారు భరింపవలెను. చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ, రి, వెంకటేశ మేస్త్రి వీధి, సాము కాన్ పేట, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

Amritanjani

Best Indian Pain Balm.

చక్కని దబ్బితో నహ సీసా 1-కి వెల 0.8-0.

ప్రతిఘటననుండగిన చొకయైన నైద్యసహాయము అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు

గోరొజనము తులం గకి 2-0-0
కుంకుమ పువ్వు తులం 1-కి రూ. 2.0-0.

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు

ధనశేష. దే శ హి త ము. పోస్తేజిగారి లే.
ఉచితము! ఆ యు క్షే ద ము. ఉచితము!!

అంగ్ల వైద్యవిషయమునందును ఆ యు క్షే ద వృత్తులందును
దును మనకంటె అనభవమువల్ల సేకరింపబడిన వైద్యరహస్య
భరితమైన

వైద్య విద్య

అను పు స్తకము కోయవాటికధరగాని పోస్తేజిగారి లే.
ఉచితముగా పంపబడును:- రాజవైద్యవారాచుణ్ణి కేశవశి.
120 వీరబజార్, మదరాసు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, శుక్రవృద్ధి, అతిమూత్రము,
న హరించి మిక్కిలిబలమును, ధాతుపుష్టిని, కక్ష్యధ్విని, యోజన
నుభవము, సంతానప్రాప్తిని, శరములపటుత్వమును కలిగించు
వరప్రసాదము. 2 డబ్బిలు చాలును. 20 ట్లీ. డబ్బిలు. 1-0-0.

ఘన సారచంద్రి:- ఎరుపు, తెలుపు, కనుపు, (అంటు)

కెగరోగములను, మూత్రపుంతులను తక్షణమే మాన్పును.

2 సీసా చాలును. సీసా రు. 1-4-0 వ. పి. చార్జి వేరు.

3 యు క్షే ద సమాజ్, పొందూరు. (గుంటూరు జిల్లా)

రహస్యచరిత్రము. సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ఆరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు
విద్యాసంతులన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీచి దేశ
చరిత్ర, నవలలు, సంగతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగవిద్య, ధీరాధాన,
మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును,
ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు
లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్కిలి విషయము
లతో ముద్రింపబడినది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, అస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యేక కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ
వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము
వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల
భిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల ముద్రలు నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ
ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను
చెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందఱువారు
నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర
కుంఠాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల
పటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచిత్ర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అర్ధసంచిత్ర	"	0	12	0
ఆంధ్రపాఠప్రతి సంచిత్ర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.
యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును)
దరివాస్త్రులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యా శా భ.ంగ ము కలుగ వచ్చును.
దిన పాఠప్రతి చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి.
ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వపరిల్లా

ఈ రహస్యచరిత్రమును మరయు సకల చరిత్రకారులను బాగుజేయును. కీర్తిపొట్టు, పాఠహయోగపుట్టు
పొట్టు, రక్షితచామణిలను గలిగి అన్ని లోకములను దీనివలన సయబడును. ఇదిచర్చయినపుడు కాంతినిగలిగించును. వాదించు
పులు పుట్టినదిగించును. పెద్దయిన పుట్టివలె పుట్టివేయును. దీనివలన కీర్తియనునది బలము, అర్హతనుకలుగును.

ఇది సీసాముద్రలను వాడుక తోడనే కలిగియున్న సోవిధమైన మూర్ఖు గనుపించును. రెండు
సీసా దాడల తొడల కలిగియున్న సాగుదలను.

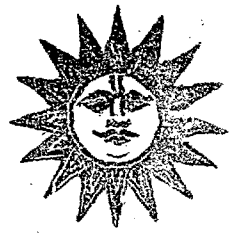
సీసా వెల రూ. 1-4-0.
3 మాసములందు:- ఇది చర్చయినపుడు బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమువల్లెత్తాగు
చేయును. బాగవల్లెత్తలము పైపూతకు మందు. ఈరెండుకలిసి వెలరోజులకు పరిపూర్ణము 5-0-0.

ప్రస్తావన:- డాక్టరు పి.డి. సావంత్, గరక. ఫననవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును విరల్లము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కమా
రూసు గమనింపుడు. కరస్పాండ్స్ మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.

21, నాన్సువీధి, బొంబాయి.

నూతన గోమసంహరి.

బేగంసాహిసాఫ్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట
కలన జేమానుదరి యే
భాగమునందును లోమను
ను చెడుపుతక కుద్ధుగా
గుండును. చర్మము యొక్క
స్వభావమైరునుకాంతిని
పోగొట్టక జేయు (సాఫ్)
ఇది ఒక శ్రే. కల రిద్దెల్లా వె
ట్టె 151-0-0 వి.పి. భద్రకళా.

ఆ. వి. కండిట్ అండ్ కంపెనీ, బండవరవీధి, మదరాసు.

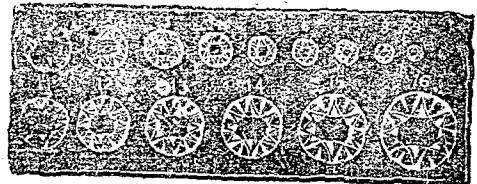
ఇశాం! ఇండియానుహిమ. ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా దేశముయొక్క విశోద
విశేషములను అనేక శాస్త్రములతోనుండి గ్రహించి లోక
తేజమును గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిమనస్కుడును అనభవముగా జనక
వలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలరే. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్ర మ:కేశంక గోవింద్,
అతంకన్గిహ డోవధాలయము, 151 బ్రాడ్వే,
96 మాంటుకోడు, మదరాసు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

వరాపు వరకులు, మదరాసు తల్లు.

తంజి విలాసము:- "ఉమ్మడియార్"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర మైనట్టిన్ని
బర్మాసైబలుకు తగుమైనటుల ఇమిటేషన్ లెంపు
లున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను
బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలు
న్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్ళును
కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని
ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదురని
ప్రార్థించుచున్నాము.

రాక్షసనామసంవత్సర బహుమతి

చెయ్యి గడియారము రూ. 1-15-0.

ఇదిగరలో విక్రయించిన
రూ. 3-14-0. ఇంత బారి క్రయ
ముగల చెయ్యిగడియారమున్ను
మకంకెనివేరు కళ్యాణి చెయ్యి
వలెనని ఈ నెల ఆఖరు లోగ
తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-15-0
యివ్వబడును. ఈ గడియారము
చూపుకు సాగుగాను చిన్నది
గాను ఉండును. 5 సంవత్సరము
లకు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

వేల వేల విక్రయము. వి. ఎ. ఎస్. వాణి,
బస్ లో చలించు, 3, ఇల్లశెట్టివీధి, మదరాసు